1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 KOMPLEXNÉ HODNOTENIE A ANALÝZA VÝCHODISKOVEJ SITUÁCIE

1.1.1 HOSPODÁRSKA OBLASŤ

1.1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Mesto Senec sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska, v juhovýchodnej časti Bratislavského kraja. Je okresným mestom rovnomenného okresu. Je súčasťou **bratislavsko-trnavského** ťažiska osídlenia (KÚRS 2001 a KÚRS 2011) a v rámci neho v prímestskom pásme ťažiska osídlenia prvej úrovne (Mapa).

Obrázok 1. Širšie vzťahy Bratislavského kraja vrátane ťažísk osídlenia

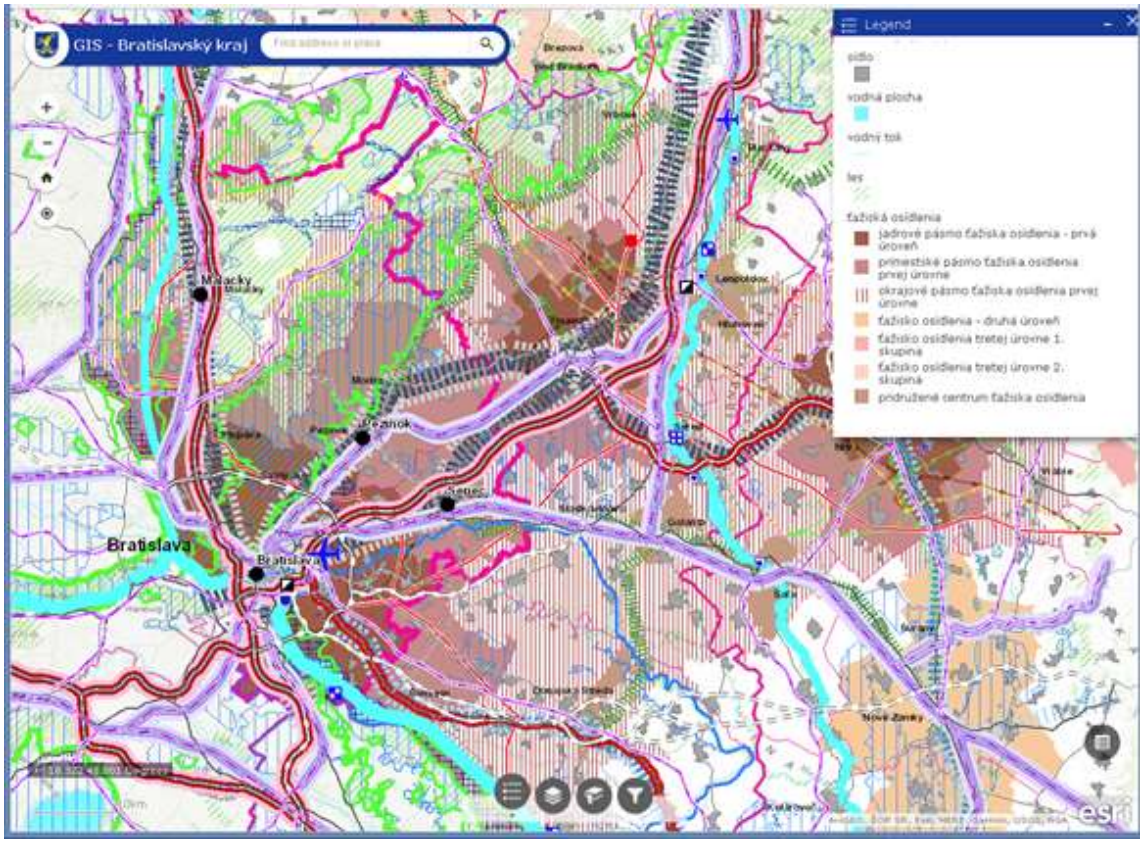

Zdroj: vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

Senec sa vyznačuje **výhodnou dopravnou polohou**, čo je dané predovšetkým blízkosťou diaľnice D1 Bratislava – Žilina, železničnej trate č. 130 (Bratislava – Galanta – Nové Zámky – Štúrovo s pokračovaním do Budapešti) a taktiež aj blízkosťou medzinárodného letiska M. R. Štefánika v Bratislave. Podiel obyvateľstva s dostupnosťou k najbližšej križovatke diaľnice do 10 minút je 100-percentný.

Z hľadiska funkčného členenia dopravnej infraštruktúry možno konštatovať, že územie mesta leží na dopravných trasách dvoch multimodálnych koridorov:

- multimodálny koridor, vetva č. IV, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T, Drážďany – Praha – Bratislava/Viedeň – Budapešť – Arad, ktorý je na území mesta lokalizovaný v trase elektrifikovanej železničnej trate č. 130,
- multimodálny koridor, vetva č. V.a, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T, Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod, na území k.ú. mesta v trase šesťpruhovej diaľnice D1 Bratislava – Žilina.

Vzdialenosť k prístavu v Bratislave – Pálenisku na medzinárodnej vodnej ceste Dunaj (multimodálny koridor č. VII.) je z diaľničnej križovatky pri Senci 21 km.

Obrázok 2 Poloha a vzdialenosti k najbližším krajským mestám

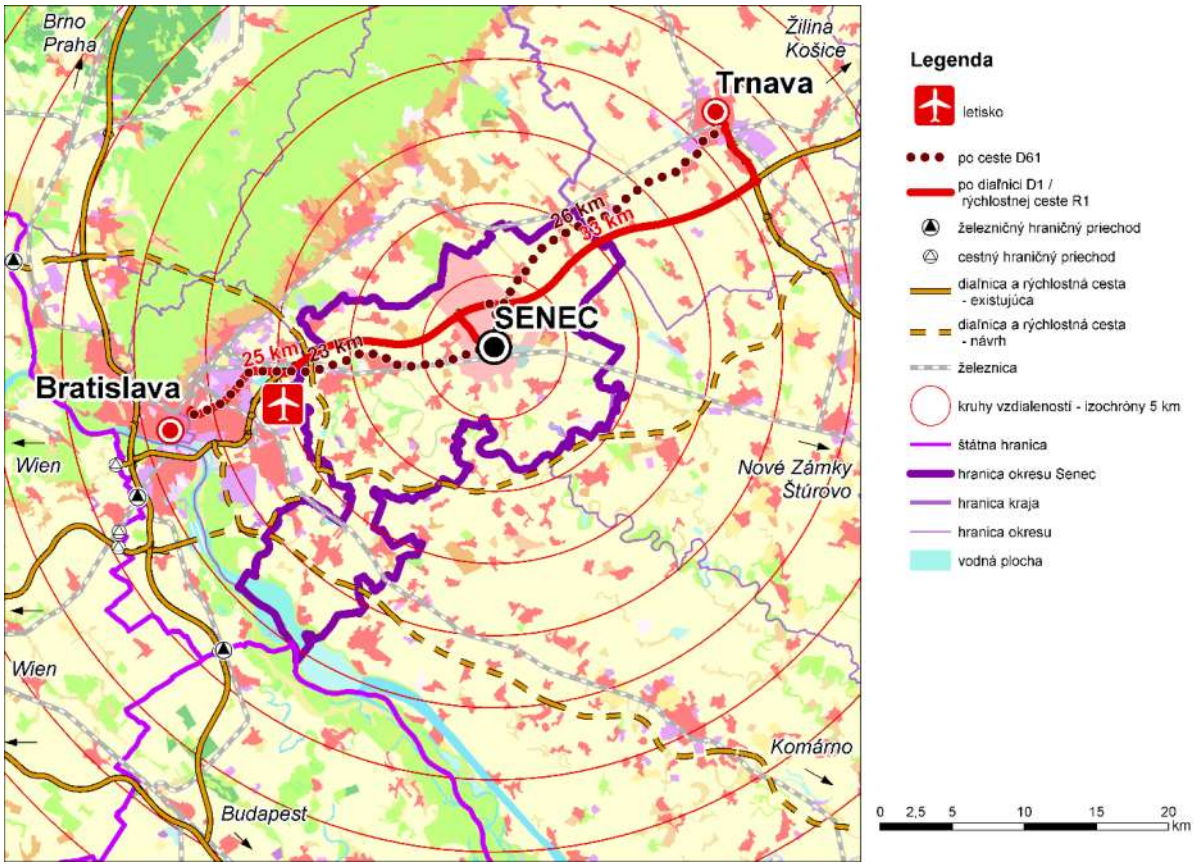

Zdroj: vlastné spracovanie, CORINE Landcover

Mesto sa nachádza v atrakčnom pásme hlavného mesta SR – Bratislavy. Teoretická **dostupnosť po cestnej sieti** k centrálnej časti **Bratislavy** (po diaľnici D1) je 24-45 minút. Je to hodnota porovnateľná s ostatnými okresnými mestami BSK (Pezinok 22-40 minút a Malacky 24-40 minút). Dostupnosť medzinárodného **letiska** M. R. Štefánika je 18-24 minút. Dostupnosť po **železnici** (na Hlavnú stanicu v Bratislave) je asi 27 minút pre osobné vlaky, resp. 24 minút využitím regionálneho expresu (REx). **Autobusom** na autobusovú stanicu Mlynské nivy je to 35-50 minút využitím prímestskej dopravy a 20-30 minút pre diaľkovú dopravu.

Teoretická dostupnosť po cestnej sieti k centrálnej časti **Trnavy** (po diaľnici D1 a rýchlostnej ceste R1) je 19-26 minút. Verejnou dopravou je možnosť využitia autobusových liniek troch dopravcov v čase asi 25 až 45 minút.

Obrázok 3. Verejná doprava v Bratislavskom kraji

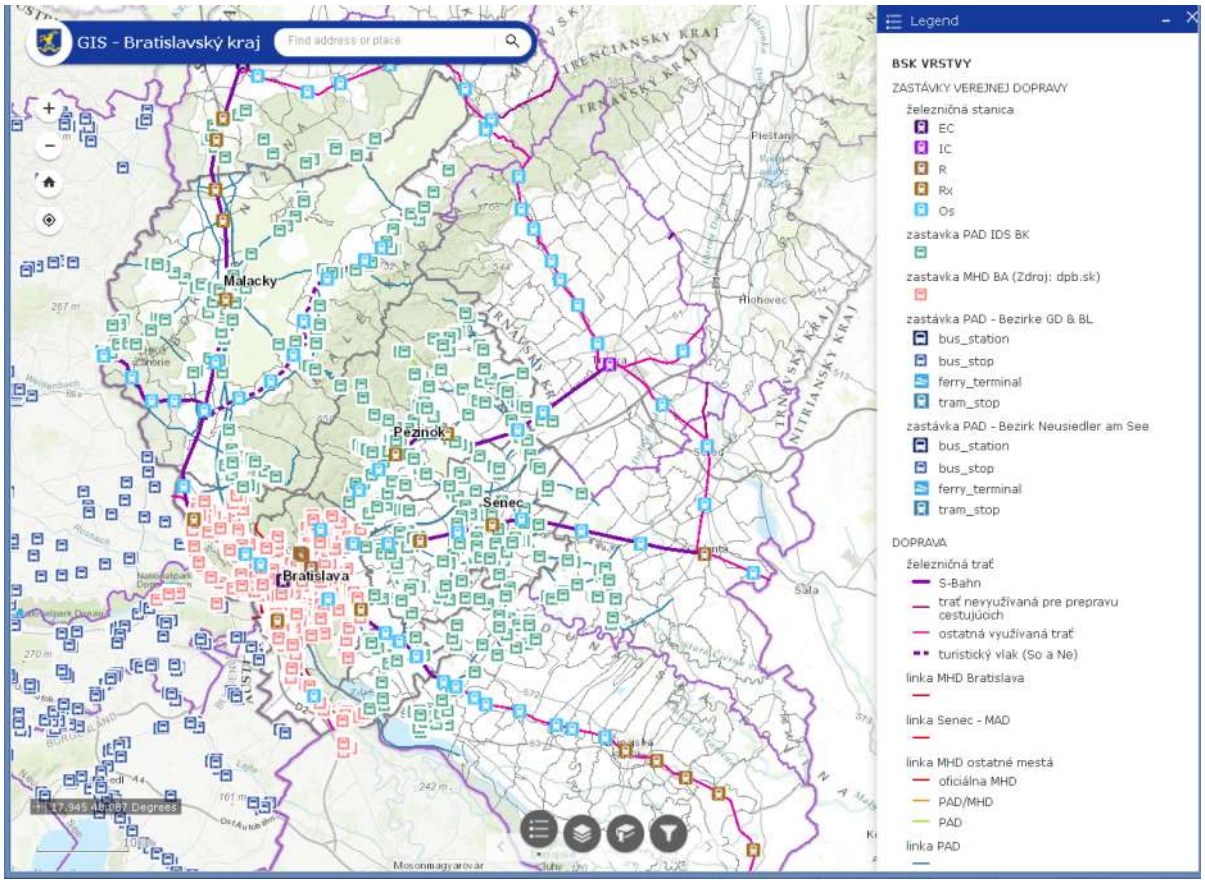

Zdroj: vlastné spracovanie, OpenStreetMap contributors:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

Z hľadiska dostupnosti je mesto Senec podľa zvolenej (teoretickej) dostupnosti 15, resp. 30, resp. 45 minút teoretickou potenciálnou spádovou oblasťou pre 75 000, resp. 700 000, resp. 1,3 milióna obyvateľov (Mapa).

Obrázok 4 Cestná dostupnosť obcí k mestu Senec v minútach

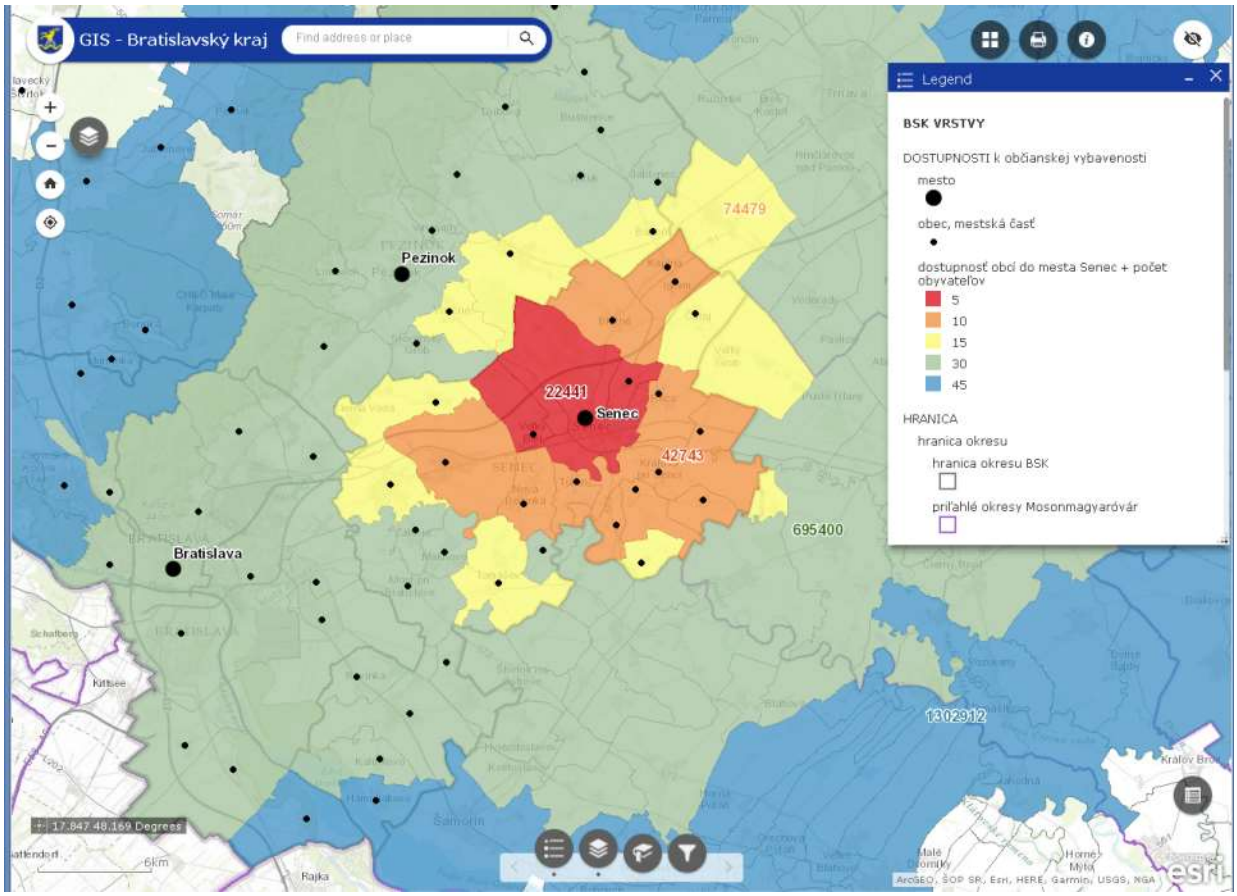

Zdroj: vlastné spracovanie: http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1.
Poznámka: teoretická dostupnosť po cestnej sieti (stav cestnej siete k 2018)

1.1.1.2 HOSPODÁRSTVO NA ÚZEMÍ

1.1.1.2.1 ŠTRUKTÚRA PODNIKATEĽSKÉHO SEKTORA

Hospodárska základňa Senca z hľadiska sektorov a jednotlivých odvetví je značne diverzifikovaná. V rámci územia okresu Senec sú v hospodárskej štruktúre zastúpene všetky sektory ekonomiky (primárny, sekundárny a terciárny). Obdobne ako v ekonomikách vyspelých regiónov má dominantné postavenie terciárny sektor, ktorý sa najväčšou mierou podieľa na celkovej výkonnosti, ale aj na celkovej zamestnanosti. Sekundárny sektor (priemyselná výroba a stavebníctvo) tvorí menšiu časť z celkového podielu výkonnosti hospodárstva a celkovej zamestnanosti, napriek tomu priemyselná výroba a stavebníctvo patria k významným činiteľom prispievajúcim k zvyšovaniu výkonnosti celého hospodárstva mesta (okresu). Na území (v katastrálnom území) mesta Senec pôsobia významné logistické centrá a parky regionálneho významu, ktoré výraznou mierou prispievajú jednak k zvyšovaniu ekonomickej výkonnosti hospodárstva, a jednak k zvyšovaniu zamestnanosti v celom okrese Senec.

Tabuľka 1 Priemerný počet zamestnancov v okrese Senec podľa ekonomických činností k 31.12. príslušného roka.

Odvetvie		2009	2011	2014	2016	
Kód	**Názov**				**počet**	***podiel v %***
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	374	261	254	217	*1,55*
B-E	Priemysel spolu (okrem stavebníctva)	2 470	1 128	1 765	2 137	*15,24*
F	Stavebníctvo	622	504	480	444	*3,17*
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	2 705	3 304	3 254	3 560	*25,39*
H	Doprava a skladovanie	2 444	1 148	3 183	3 550	*25,31*
I	Ubytovanie a stravovacie služby	25	258	70	509	*3,63*
J	Informácie a komunikácia	D*	D	214	D	*D*
K	Finančné a poisťovacie činnosti	87	60	65	61	*0,43*
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	160	145	130	D	*D*
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	619	567	450	766	*5,46*
N	Administratívne a podporné služby	419	622	188	419	*2,99*
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	516	669	588	747	*5,33*
P	Vzdelávanie	609	662	468	615	*4,39*
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	252	D	162	269	*1,92*
R	Umenie, zábava a rekreácia	24	16	18	17	*0,12*
S	Ostatné činnosti	19	19	151	397	*2,83*
	Spolu	**11 403**	**9 436**	**11 439**	**14 024**	***100,00***
A	Primárny sektor	374	261	254	217	*1,55*
B-F	Sekundárny sektor	3 092	1 632	2 245	2 581	*18,40*
G-S	Terciárny sektor	7 937	7 543	8 940	11 226	*80,05*

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza RegDat
* Pozn.: D = dôverný údaj (nezverejnený)

Zamestnanosť v jednotlivých odvetviach hospodárstva má pomerne diverzifikovanú štruktúru. Žiadne z odvetví nemá v meste Senec výrazne dominantné postavenie. Najväčší podiel zamestnanosti v roku 2016 bol v odvetví veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel (25,39 %) a odvetví doprava a skladovanie (25,31 %), nasledované odvetvím priemyslu (15,24 %). Z celkového počtu 14 024 zamestnancov v okrese Senec pracovalo ku koncu roku 2016 vyše 80 % zamestnancov v terciárnom sektore. V primárnom sektore dochádza k permanentnému poklesu počtu zamestnancov v dlhodobom horizonte, pričom ku koncu roku 2016 predstavoval ich podiel na celkovom počte zamestnancov len 1,55 %. Sekundárny sektor mal zastúpenie 2 581 zamestnancov, čo je vyše 18 % zo všetkých odvetví.

V ostatnom období sa okres Senec (najmä mesto Senec) vyvinul na regionálne logistické centrum s početným zastúpením rôznych jednotiek skladového hospodárstva. Práve odvetvie dopravy a skladovania zaznamenalo najvýraznejší vzostup zamestnanosti okresu v období medzi rokmi 2009 až 2016 (nárast o 45 %). Žiadne z ďalších odvetví hospodárstva okresu Senec nezaznamenalo takú výraznú zmenu v zamestnanosti v priebehu sledovaného obdobia.

Tabuľka 2 Vývoj počtu ekonomických subjektov v meste Senec

	2007	2009	2011	2013	2015	2017
spolu	**2 234**	**2 431**	**2 553**	**2 683**	**2 389**	**2 696**
Podniky	415	563	736	855	952	1 137
z toho						
spoločnosti s ručením obmedzeným	368	508	671	783	889	1 045
akciové spoločnosti	17	19	23	22	18	21
verejné obchodné spoločnosti	1	1	1	1	-	-
komanditné spoločnosti	3	3	5	5	2	4
družstvá	5	5	5	4	3	2
FO zapísané v OR	13	11	11	15	22	22
Neziskové inštitúcie	132	147	172	195	52	94
z toho						
rozpočtové organizácie	18	18	17	16	17	17
príspevkové organizácie	4	2	2	2	2	2
FO podnikatelia	1 687	1 721	1 645	1 633	1 385	1 465
z toho						
živnostníci	1 622	1 658	1 575	1 553	1 301	1 386

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Čo sa týka foriem hospodárskych subjektov najväčšie zastúpenie majú fyzické osoby podnikatelia, resp. živnostníci, hoci dochádza k ich postupnému poklesu. Naopak, rast zaznamenáva počet podnikov (z toho najmä spoločností s ručením obmedzeným), kde došlo medzi rokmi 2007-2017 k takmer trojnásobnému nárastu.

1.1.1.2.2 PRIMÁRNY SEKTOR

Primárny sektor je tvorený odvetviami produkujúcimi základné suroviny a materiály. Do tohto sektora spadajú firmy, ktoré pôsobia v odvetviach ťažobného priemyslu, poľnohospodárstva, lesníctva, energetiky a podobne. Pre tento sektor je typické nízke tempo vedecko-technického pokroku, pomalý rast produktivity, vysoká investičná náročnosť, relatívne malá ziskovosť výroby a malý záujem súkromného sektora.

Celková rozloha územia, na ktorom sa rozprestiera mesto Senec predstavuje 38,71 km^2. V roku 2017 zaberali pozemky určené ako poľnohospodárska pôda takmer 22 km^2 z celkového územia. Zvyšnú časť tvorili pozemky určené ako nepoľnohospodárska pôda. Postupne dochádza k poklesu výmery pôdy určenej na poľnohospodárske aktivity a naopak k nárastu nepoľnohospodárskej pôdy, predovšetkým zastavaných plôch a nádvorí (viď tabuľka nižšie), čo svedčí o rozvoji mesta. Zastavané plochy a nádvoria tvoria niečo vyše 16% z celkovej plochy mesta. Najväčšia časť územia katastra mesta pripadá na ornú pôdu (takmer 50%). Hoci dochádza k postupnému úbytku plochy pôdy určenej na poľnohospodárske aktivity (pokles o 16% medzi rokmi 2001-2017), z pohľadu hospodárskej významnosti možno konštatovať, že poľnohospodárske aktivity na území mesta zohrávajú dôležitú úlohu. Naopak, k nárastu došlo pri plochách v kategórii „zastavaná plocha a nádvorie“ a to až o 38 % v sledovanom období. Významnú časť územia mesta tvoria lesné pozemky (takmer 13 % z celkovej plochy).

Tabuľka 3 Druhy pozemkov a ich výmera na území mesta Senec (v m²)

	2001	2011	2017
Celková výmera územia mesta	**38 713 546**	**38 713 546**	**38 713 546**
Poľnohospodárska pôda - spolu	**26 103 179**	**22 194 200**	**21 896 974**
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	23 432 037	19 512 720	19 225 245
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0	0	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	1 058 601	1 071 847	1 071 057
Poľnohospodárska pôda - záhrada	1 064 301	1 059 926	1 028 177
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	438 576	436 090	456 118
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	109 664	113 617	116 377
Nepoľnohospodárska pôda – spolu	**12 610 367**	**16 519 346**	**16 816 572**
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	5 005 742	4 975 126	4 962 429
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	1 408 017	1 410 366	1 410 219
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	4 525 853	5 557 229	6 245 643
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	1 670 755	4 576 625	4 198 281

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Medzi firmy s najväčším počtom zamestnancov v tomto sektore, patrila v roku 2017 spoločnosť Zdenek Černay (samostatne hospodáriaci roľník), ktorá sa špecializuje na pestovanie zemiakov, obilnín, olejnín, cibule, osivovej kukurice, ďalej spoločnosť ARBOR - okrasné a ovocné škôlky, s.r.o. zaoberajúca sa projekciou, realizáciou a údržbou sadových úprav a Poľnohospodárske družstvo KLAS, ktoré sa venuje rastlinnej výrobe (pestovanie obilnín a olejnín).

Tabuľka 4 Prehľad najväčších firiem primárneho sektora podľa počtu zamestnancov

Odvetvie podľa SK-NACE Rev.2	Názov spoločnosti	Počet zamestnancov
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Zdenek Černay	25-49 zamestnancov
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	ARBOR - okrasné a ovocné škôlky, s.r.o.	25-49 zamestnancov
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Poľnohospodárske družstvo KLAS	10-19 zamestnancov

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Z pohľadu vývoja zamestnanosti v primárnom sektore možno konštatovať, že dochádza k postupnému poklesu a to v okres, ako aj v celom kraji. Pri pohľade na údaje v tabuľke nižšie možno ďalej povedať, že firmy z tohto sektora v rámci Bratislavského kraja sú lokalizované predovšetkým mimo územia okresu Senec. Svedčia o tom údaje z roku 2016, kedy v okrese Senec pracovalo 217 zamestnancov primárneho sektora, zatiaľ čo v celom kraji sa nachádzalo až 1 712 zamestnancov.

Tabuľka 5 Vývoj počtu zamestnancov v primárnom sektore

	2009	2011	2014	2016
Bratislavský kraj	2 366	1 806	1 817	1 712
Okres Senec	374	261	254	217

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.1.1.2.3 SEKUNDÁRNY SEKTOR

Sekundárny sektor nadväzuje na primárny sektor. Do tohto sektora patrí predovšetkým spracovateľský priemysel a stavebníctvo. Pre tento sektor je charakteristické, že výrazne ovplyvňuje stupeň rozvoja ekonomiky i životnej úrovne obyvateľstva, taktiež je preň príznačné rýchle tempo zavádzania vedecko-technického pokroku, rýchly rast produktivity práce, pomerne rýchla obmena sortimentu vyrábaných výrobkov, vysoká investičná náročnosť, neustále sa prehlbujúca deľba práce a užšia špecializácia ako aj väčšia vzájomná závislosť jednotlivých výrobcov.

Prehľad vývoja počtu zamestnancov za sekundárny sektor je uvedený v tabuľke nižšie. Pri porovnaní údajov za kraj a okres možno konštatovať, že počet zamestnancov tohto sektora v okrese Senec je v porovnaní celým krajom relatívne nízky (cca. 4 %). Na druhej strane pozitívnym faktom je, že hoci medzi rokmi 2009-2016 došlo celkovo k poklesu počtu zamestnancov v sekundárnom sektore v okrese Senec, od roku 2011 možno sledovať zastabilizovanie a postupný nárast.

Tabuľka 6 Vývoj počtu zamestnancov v sekundárnom sektore

	2009	2011	2014	2016
Bratislavský kraj	46 709	47 442	57 587	65 368
Okres Senec	3 092	1 632	2 245	2 581

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Priemyselná výroba

Najväčším zamestnávateľom pôsobiacim v odvetví priemyselnej výroby bola v roku 2017 firma Carcoustics Slovakia Senec s.r.o., ktorá sa zaoberá vývojom a výrobou akustických a termických súčiastok pre automobilový priemysel. Ďalšími významnými spoločnosťami v tomto odvetví boli Tomra Sorting s. r. o. zaoberajúca sa produkciou zariadení na triedenia recykláciu odpadu, ELV PRODUKT a.s. , ktorá je najväčším slovenským výrobcom predpätých betónových a oceľových stožiarov. Medzi spoločnosti pôsobiace na území mesta Senec s významným počtom zamestnancov ešte patria: MONTOSTROJ a.s., Jungheinrich spol. s r.o., Howa Tramico Slovakia, s. r. o. a Metzeler Slovakia s.r.o..

Tabuľka 7 Prehľad najväčších firiem za odvetvie Priemyselná výroba podľa počtu zamestnancov

Odvetvie podľa SK-NACE Rev.2	Názov spoločnosti	Počet zamestnancov
Priemyselná výroba	Carcoustics Slovakia Senec s.r.o.	250-499 zamestnancov
Priemyselná výroba	Tomra Sorting s.r.o.	150-199 zamestnancov
Priemyselná výroba	ELV PRODUKT a.s.	100-149 zamestnancov
Priemyselná výroba	MONTOSTROJ a.s.	50-99 zamestnancov
Priemyselná výroba	Jungheinrich spol. s r.o.	50-99 zamestnancov
Priemyselná výroba	Howa Tramico Slovakia, s.r.o.	50-99 zamestnancov
Priemyselná výroba	Metzeler Slovakia s.r.o.	50-99 zamestnancov

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Stavebníctvo

Za odvetvie stavebníctva sa nachádzali na území mesta dve významné spoločnosti z hľadiska počtu zamestnancov. Spoločnosť STAVREM PLUS, s.r.o. s obchodno-výrobným zameraním v oblasti vinylových podlahových krytín, laminátových a drevených podláh, kobercov, profesionálneho náradia a strojov pre podlahárov, profilov pre rôzne druhy podlahových krytín a stavebnej chémie pre podlahy. Spoločnosť KVALSTAV , spol. s r.o. zaoberajúca sa najmä výstavbou bytových, občianskych a priemyselných objektov.

Tabuľka 8 Prehľad najväčších firiem za odvetvie Stavebníctvo podľa počtu zamestnancov

Odvetvie podľa SK-NACE Rev.2	Názov spoločnosti	Počet zamestnancov
Stavebníctvo	STAVREM PLUS, s.r.o.	25-49 zamestnancov
Stavebníctvo	KVALSTAV , spol. s r.o.	20-24 zamestnancov

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.1.1.2.4 TERCIÁRNY SEKTOR

Tento sektor zahrňuje všetky druhy služieb (platené aj neplatené) ako napríklad obchod, doprava, spoje a podobne. Ide o najrýchlejšie sa rozvíjajúci sa sektor vo vyspelých krajinách. Typické pre tento sektor je relatívne najnižšia investičná náročnosť, vysoké tempo zavádzania vedecko-technického pokroku, vysoký rast produktivity. Príznačné je aj to, že v dôsledku prehlbujúcej sa deľby práce sa mnohé činnosti presúvajú zo sekundárneho sektora do terciárneho.

Najvyšší podiel zamestnancov zo všetkých sektorov je zamestnaných v terciárnom sektore. Prehľad vývoja počtu zamestnancov pôsobiacich v terciárnom sektore v sledovanom období vykazuje rastúci trend. Najmä od roku 2011 dochádza v výraznému zvýšeniu počtu zamestnancov v tomto odvetví či už v rámci celého kraja, ako aj v okrese Senec.

Tabuľka 9 Vývoj počtu zamestnancov v terciárnom sektore

	2009	2011	2014	2016
Bratislavský kraj	219 356	227 923	263 762	301 670
Okres Senec	7 879	7 470	8 941	10 910

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Doprava a skladovanie

Najväčšou firmou, ktorej sídlo sa nachádza na území mesta v odvetví doprava a skladovanie je DHL Logistics (Slovakia), spol. s r.o. a DHL Exel Slovakia, s. r.o., ktoré počtom zamestnancov patria do kategórie 1000-1999 zamestnancov. Tieto spoločnosti pôsobia v oblasti doručovania a špeditérstva, zabezpečujú medzinárodné expresné doručovanie, globálne letecké, lodné a železničné nákladné špeditérstvo; skladovacie riešenia od balenia, cez opravy, až po skladovanie a ďalšie logistické služby. Treťou najväčšou firmou z hľadiska počtu zamestnancov je dopravná spoločnosť Galliker Slovakia s.r.o. poskytujúca logistické a prepravné služby. Medzi ďalšie významné spoločnosti v oblasti dopravy a skladovania patria DSV Solutions Slovakia s.r.o., GEBRÜDER WEISS, s.r.o. a Raben Logistics Slovakia s.r.o..

Tabuľka 10 Prehľad najväčších firiem za odvetvie Veľkoobchod a maloobchod podľa počtu zamestnancov

Odvetvie podľa SK-NACE Rev.2	Názov spoločnosti	Počet zamestnancov
Doprava a skladovanie	DHL Logistics (Slovakia), spol. s r.o.	1000-1999 zamestnancov
Doprava a skladovanie	DHL Exel Slovakia, s. r.o.	1000-1999 zamestnancov
Doprava a skladovanie	Galliker Slovakia s.r.o.	250-499 zamestnancov
Doprava a skladovanie	DSV Solutions Slovakia s.r.o.	200-249 zamestnancov
Doprava a skladovanie	GEBRÜDER WEISS, s.r.o.	150-199 zamestnancov
Doprava a skladovanie	Raben Logistics Slovakia s.r.o.	150-199 zamestnancov

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Cestovný ruch

Východiskom pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športu v meste Senec sú pôvodné a nadobudnuté prírodné a aj civilizačné danosti. V meste Senec ide o:

- umelo vytvorené vodné plochy, ktoré vznikli na základe ťažby štrkopieskov, a to:
  - Slnečné jazerá, vytvorené spojením 5-tich vodných plôch (cca 105 ha o dĺžke cca 2 200 m, šírke do 400 m), v súčasnosti využívané a vybavené,
  - Hlboké jazero, zatiaľ využívané len živelne, bez vybavenia,
- termálny prameň a na jeho báze vybudovaný Aquapark,
- tranzitnú polohu mesta k diaľnici D1,
- súčasný stav rozvoja predmetných zložiek (Slnečné jazerá, aquapark, vybavenosť a ciele v meste),
- polohu Senca k Bratislave - pre jej obyvateľov je zóna rekreačno-športovým cieľom,
- Národné tréningové centrum.

Pre širší cestovný ruch majú význam hlavne Slnečné jazerá, slúžiace aj dovolenkovému pobytu najmä pre záujemcov zo Slovenska i zahraničia.

Súčasný stav v oblasti rekreácie a turistiky

Rekreačná zóna Slnečné jazerá

Celkový územný záber – odhad cca 150 ha, z toho vodná plocha cca 105 ha, dĺžka 2 200 m, max. šírka 400-500 m, obvod vodnej plochy cca 9 000 m, dĺžka pásu verejne prístupných pláží cca 1 200 m (v tom aj východný pás).

Pretiahnutý tvar spojených piatich jazier rozdeľuje pobrežnú časť na pôvodnú južnú a novšiu severnú, ktoré sú hlavnými funkčnými plochami pre rekreačný pobyt. Západné pobrežie je zanedbateľné. Východné pobrežie, nevhodne vzdialené od vstupov, je zatiaľ využívané ako pláž bez vybavenosti. Južná časť je využívaná vo vstupnej časti pre pobyt na pláži so športovou aj ubytovacou vybavenosťou. V následnom páse je celá časť zastavaná súkromnými chatami a podnikovými zariadeniami prakticky „nalepenými“ na vodnú plochu, a teda až na záverečný východný pás bez prístupu verejnosti k vodnej ploche. Podobný stav je aj v severnej časti.

Hlavným nedostatkom celej zóny je nedostatočná výmera „súše“ k vodnej ploche, poddimenzovanie verejných pláží, a tým aj obmedzená možnosť vybudovania potrebnej športovej a turistickej vybavenosti požadovanej medzinárodným významom zóny, ako aj predimenzovaná a urbanisticky a architektonicky neriadená výstavba najmä súkromných chát (obostavanie brehov). Celkový stav zóny, čo sa týka plochy, možno považovať za pomerne ustálený.

Hlboké jazero s rozlohou vodnej plochy cca 45 ha je v súčasnosti len živelne navštevované bez vybavenosti. Z hľadiska možností riadeného rozvoja je nevýhodou, že okolie jazera sa nachádza na území katastrov troch obcí (Senec, Kráľová pri Senci, Reca), čo sťažuje realizáciu výstavby. Na severnom okraji, v katastrálnom území mesta Senec je plánovaná zástavba a vybavenosť pre rekreáciu.

Aquapark, už v súčasnosti fungujúci ako areál nadregionálneho významu, vhodne dopĺňa turistický pobyt v susediacej zóne Slnečné jazerá, ale je navštevovaný aj samostatne v rámci niekoľkohodinovej až celodennej návštevy.

Národné tréningové centrum (1 štadión, 2 cvičné ihriská), tiež v blízkosti Slnečných jazier, má celoslovenský význam. Pre cestovný ruch sú významné najmä športové podujatia vyšších úrovní, sústredenia a pod.

Strieborné jazero je v súčasnosti obostavané súkromnými chatami ako záhradkárska osada, čo neumožňuje využitie verejnosťou.

Pre športujúcich obyvateľov Senca slúžia aj zariadenia v bližšom okolí, a to pre golf golfové areály v Bernolákove, jazdecký areál Rozálka v Pezinku, jazdecký areál s Hrubej Borši, lukostrelnica vo Viničnom, golfové odpalisko v Jelke, športová hala a krytá plaváreň v Pezinku.

Vybavenosť

V nižšie uvedenej tabuľke sú prezentované dáta o kapacitách ubytovacích zariadení za Bratislavský kraj, okres Senec a mesto Senec. Pre možnosť sledovania dlhodobejšieho vývoja ubytovacej kapacity sú v tabuľke uvedené údaje za roky 2001, 2011 a 2016. Z uvedeného vyplýva, že hoci počet ubytovacích zariadení v meste a okrese je ustálený, resp. mierne stúpa, počet lôžok v zariadeniach sa zvyšuje – v meste Senec predstavuje tento nárast kapacít o 202 lôžok medzi rokmi 2011 a 2016.

Tabuľka 11 Prehľad ubytovacích kapacít v dotknutom území

	2001		2011		2016	
	počet ubytovacích zariadení	počet lôžok	počet ubytovacích zariadení	počet lôžok	počet ubytovacích zariadení	počet lôžok
Bratislavský kraj	158	15 086	203	26 104	241	27 920
okres Senec	30	2 368	29	5 757	34	6 409
mesto Senec	-	-	23	1 169	23	1 371

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Prehľad vývoja počtu návštevníkov v dotknutom území a jeho širšom okolí, zobrazuje tabuľka nižšie. Z údajov za mesto Senec možno konštatovať, že počas skúmaného obdobia rastie počet návštevníkov mesta, okresu i kraja. V meste sa medzi rokmi 2011 a 2016 zvýšil počet návštevníkov z 42 744 na 64 358, čo predstavuje vyše 50 %-ný nárast. Rástol pritom počet domácich (33 %), no predovšetkým zahraničných návštevníkov (73 %), pričom podiel zahraničných návštevníkov v roku 2016 tvoril viac ako polovicu všetkých návštevníkov.

Tabuľka 12 Prehľad počtu návštevníkov v dotknutom území

	2001			2011			2016		
	počet návštevníkov			počet návštevníkov			počet návštevníkov		
	spolu	z toho domáci	z toho zahraniční	spolu	z toho domáci	z toho zahraniční	spolu	z toho domáci	z toho zahraniční
Bratislavský kraj	601 537	283 000	318 537	879 878	320 614	559 264	1 386 283	493 512	892 771
okres Senec	60 723	37 654	23 069	44 318	24 919	19 399	74 535	39 998	34 537
mesto Senec	-	-	-	42 744	23 855	18 889	64 358	31 741	32 617

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ďalším dôležitým ukazovateľom za oblasť cestovného ruchu je počet prenocovaní návštevníkov. Podrobné informácie sú uvedené v tabuľke nižšie. Vývoj ukazovateľa počas sledovaného obdobia kopíruje trendy, ktoré boli zaznamenané v predchádzajúcom ukazovateli – počet návštevníkov. Z údajov vyplýva, že počet prenocovaní rastie či už v meste, okrese tak aj v celom kraji. Mesto Senec zaznamenal nárast medzi rokmi 2011 a 2016 o 85 214 prenocovaní, čo predstavuje takmer 89 %-né zvýšenie. Opäť, podobne ako pri počte návštevníkov významnú zložku tvoria zahraniční návštevníci (nárast o 97 %).

Tabuľka 13 Prehľad počtu prenocovaní návštevníkov v dotknutom území

	2001			2011			2016		
	počet prenocovaní			počet prenocovaní			počet prenocovaní		
	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci
Bratislavský kraj	1 241 197	551 909	689 288	1 743 196	735 778	1 007 418	3 000 449	1 362 736	1 637 713
okres Senec	150 850	80 819	70 031	99 406	46 948	52 458	227 560	122 095	105 465
mesto Senec	-	-	-	95 863	44 139	51 724	181 077	79 084	101 993

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Vývoj ukazovateľa priemernej dĺžky pobytu návštevníkov, poskytuje tabuľka nižšie. Z dostupných údajov možno konštatovať, že priemerná dĺžka pobytu domácich návštevníkov, ako aj zahraničných návštevníkov na území mesta rastie – medzi rokmi 2011 a 2016 došlo k zvýšeniu o 25 %. V roku 2016 predstavovala priemerná doba pobytu v Senci 2,81 dňa, pričom u zahraničných návštevníkov je to až 3,13 dňa. K rastu priemernej dĺžky prenocovaní dochádza taktiež aj v prípade okresu a kraja.

Tabuľka 14 Prehľad priemernej dĺžky pobytu v dotknutom území

	2001			2011			2016		
	priemerná dĺžka pobytu			priemerná dĺžka pobytu			priemerná dĺžka pobytu		
	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci	spolu	domáci návštevníci	zahraniční návštevníci
Bratislavský kraj	2,06	1,95	2,16	1,98	2,29	1,80	2,16	2,76	1,83
okres Senec	2,48	2,15	3,04	2,24	1,88	2,70	3,05	3,05	3,05
mesto Senec	-	-	-	2,24	1,85	2,74	2,81	2,49	3,13

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Z hľadiska počtu zamestnancov ku najväčším zamestnávateľom v odvetví ubytovacích a stravovacích služieb patria spoločnosti: Hotel Delfín, s.r.o., Hotel Zelený dvor, s.r.o., SYRMEX INTERNATIONAL, spol. s r.o., HOTEL EMTES s.r.o. a Star Club s.r.o..

Tabuľka 15 Prehľad najväčších firiem za odvetvie Ubytovacie a stravovacie služby podľa počtu zamestnancov so sídlom na území mesta

Odvetvie podľa SK-NACE Rev.2	Názov spoločnosti	Počet zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	Hotel Senec, a.s.	50-99 zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	Hotel Delfín, s.r.o.	20-24 zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	Hotel Zelený dvor, s.r.o.	20-24 zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	SYRMEX INTERNATIONAL, spol. s r.o. (Hotel Sun)	10-19 zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	HOTEL EMTES s.r.o.	5-9 zamestnancov
Ubytovacie a stravovacie služby	Star Club s.r.o.	5-9 zamestnancov

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Zaujímavosti cestovného ruchu

K zaujímavostiam patria nasledovné:

- **kultúrno-historické pamiatky**:
  - kúria – Turecký dom - na Nám. 1.mája 4, kde sa nachádza Múzeum mesta Senec, ktoré disponuje stálymi expozíciami živej a neživej prírody a staršími dejinami mesta a okolia (Turecký dom je súčasťou pamiatok/zážitkov TOP 42 propagovaných BSK),
  - pranier – stĺp hanby na Mierovom námestí,
  - synagóga (bývalá ortodoxná) - Mierové námestie 12 (v súčasnosti v dezolátnom stave),

- jazdecká škola - Veľký a Malý Štift – kolégium na Vinohradníckej 10-14 - rozmerná trojkrídlová baroková stavba z 18.storočia, pôvodne škola, nápravný ústav, stajne, jazdiareň, dielne kováčov a sýpka, v 20. storočí sklad zeleniny, v súčasnosti je objekt značne zanedbaný[1],
- kalvária:
  - súsošie - kríž s korpusom,
  - 3 súsošia (socha I. – III.),
  - 14 kaplniek krížovej cesty,
- areál kostola sv. Mikuláša:
  - kostol,
  - kaplnka,
  - ohradný múr,
  - príkostolný cintorín,
  - sadovnícka úprava.

Obrázok 5 Vybrané turistické ciele a národné kultúrne pamiatky v meste Senec

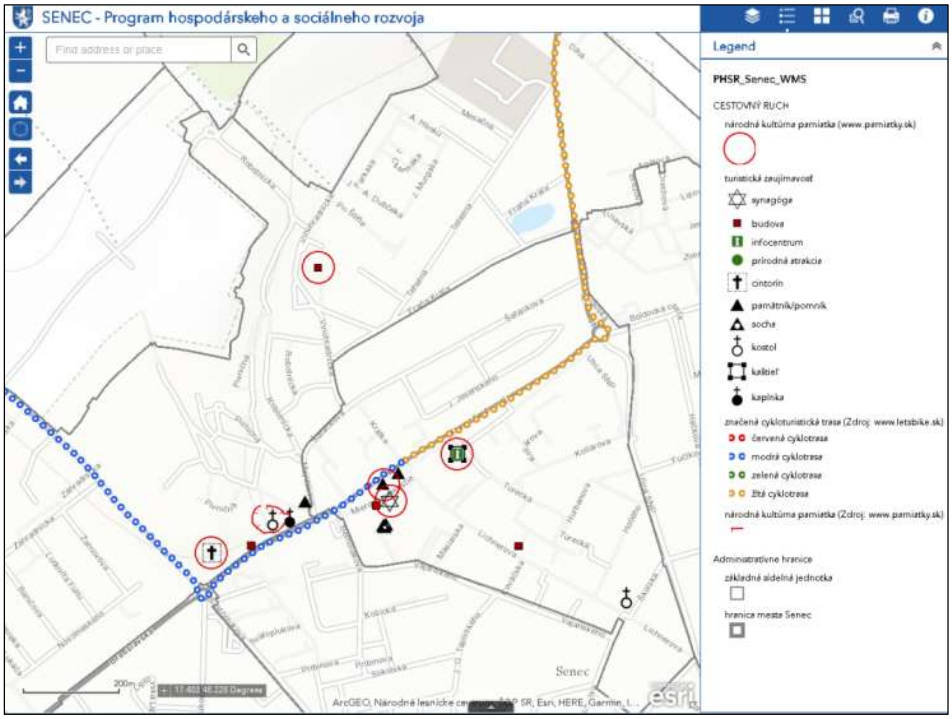

Zdroj:www.pamiatky.sk, vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa6e6d68508d48ff962b7a86818044f3

- **iné kultúrno-historické zaujímavosti:**
  - Kaplnka sv. Martina s cintorínom v MČ Svätý Martin,
  - baroková Kaplnka Najsvätejšej Trojice na Štúrovej ulici z roku 1718,
  - Evanjelický kostol a. v. na Lichnerovej 67 - funkcionalistická stavba z roku 1952,
  - Immaculata - morový stĺp na Mierovom námestí,
  - Pamätník padlým vojakom počas 1. a 2.svetovej vojny - Námestie Alberta Molnára,
  - Pamätná tabuľa Obetiam komunistického režimu – na zadnom múre kamenárstva na príkostolnom cintoríne,
  - Pamätník nenarodeným deťom pod kostolom sv. Mikuláša,
  - Socha sv. Vendelína na Trnavskej ulici z roku 1882,

[1] https://sk.wikipedia.org/wiki/Senec

  - Socha sv. Urbana – baroková socha z 18.storočia,
  - rôzne budovy zo 17.-20. storočia na Krátkej, Lichnerovej, Štúrovej a Letnej ulici a na Nám. 1.mája a Mierovom námestí.
- **jazerá a kúpaliská:**
  - Slnečné jazerá (sú súčasťou pamiatok/zážitkov TOP 42 propagovaných BSK),
  - Aquapark Senec,
  - Hlboké (Čierne, Čiernovodské, Guláška) jazero,
  - Strieborné jazero.
- **ostatné zaujímavosti:**
  - Najstarší senecký strom v južnej časti mesta v blízkosti úrovňového železničného priecestia,
  - Kameň – srdce seneckého jazera v blízkosti autokempingu v juhozápadnej časti Seneckých jazier,
  - cykloturistické trasy **2006, 2015, 5014** a **8006**,
  - turistická trasa okolo Slnečných jazier,
  - turistický vláčik (v prevádzke počas letných mesiacov).

Park na Mierovom námestí bol obnovený v roku 2006, kedy vznikla fontána s premostením. V juhozápadnej časti Seneckých jazier je lokalizovaný autokemping. V tesnej blízkosti, avšak mimo hraníc mesta, sa nachádzajú významné pamiatky Kaštieľ Veľký Biel a Secesný most v Kráľovej pri Senci. K pamiatkam TOP 42 propagovaných BSK patria Múzeum včelárstva neďaleko Kráľovej pri Senci a Tigria farma v Kostolnej pri Dunaji.

Obrázok 6 Cykloturistické trasy existujúce a navrhované

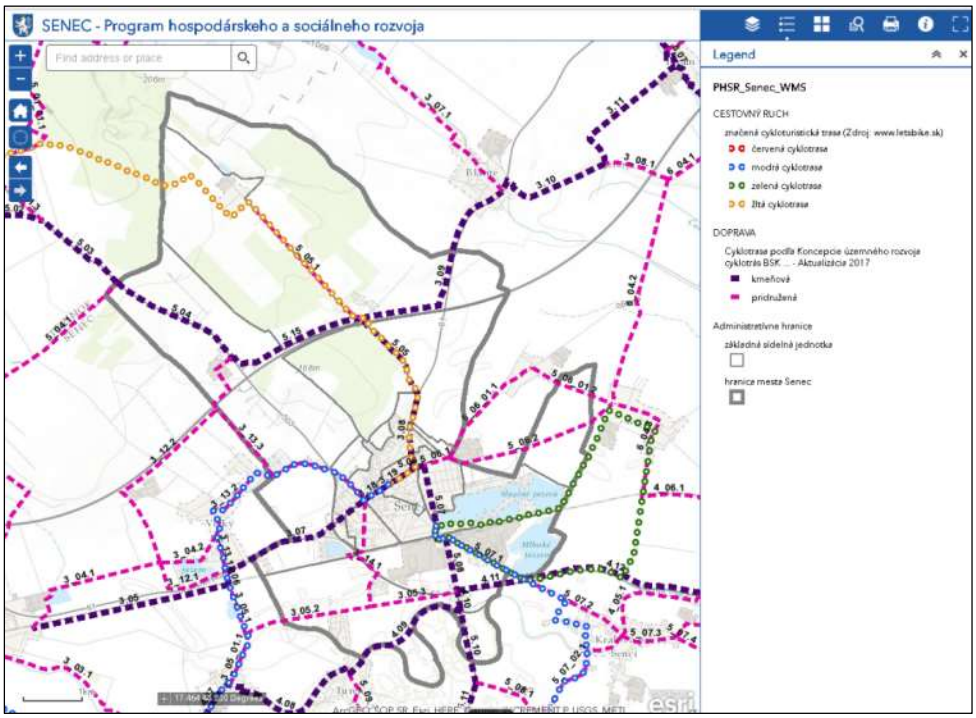

Zdroj: OpenStreetMap contributors, vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa6e6d68508d48ff962b7a86818044f3

Obrázok 7 Dostupnosť obcí BSK k najbližšej pamiatke UNESCO v minútach

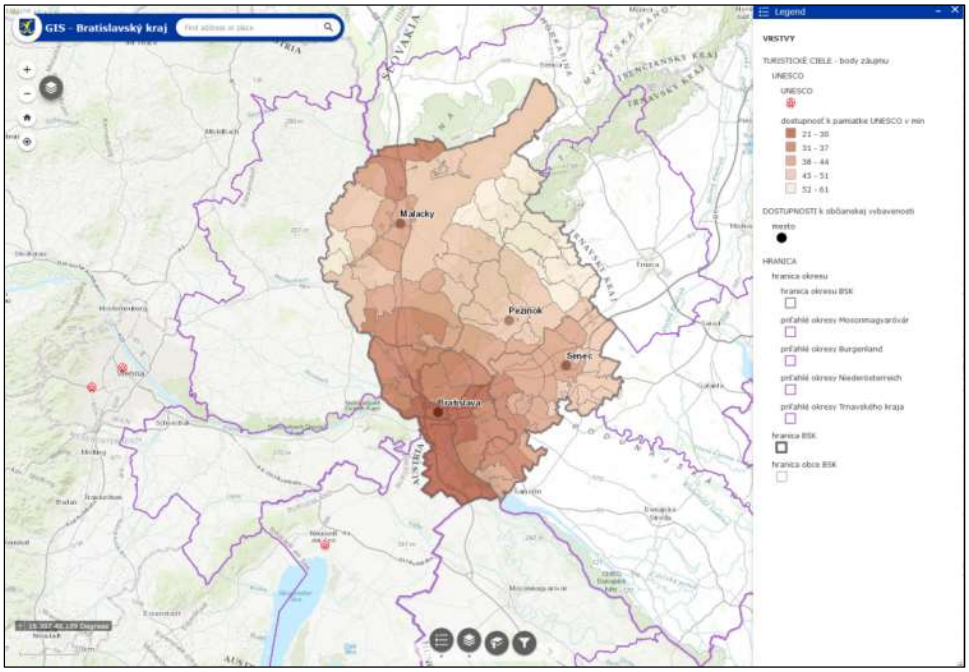

Zdroj: www.unesco.org, vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

Dostupnosť Senca k najbližšej pamiatke zapísanej do zoznamu svetového dedičstva UNESCO (oblasť Neziderského jazera), je asi 40 minút. To predstavuje zhruba priemer BSK (43 minút), keďže aj iné lokality kraja majú relatívne dobrú dostupnosť k pamiatkam UNSECO (severná časť okresu Malacky k Lednicko-Valtickému areálu a ostatné obce kraja taktiež k Neziderskému jazeru).

1.1.1.3 DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

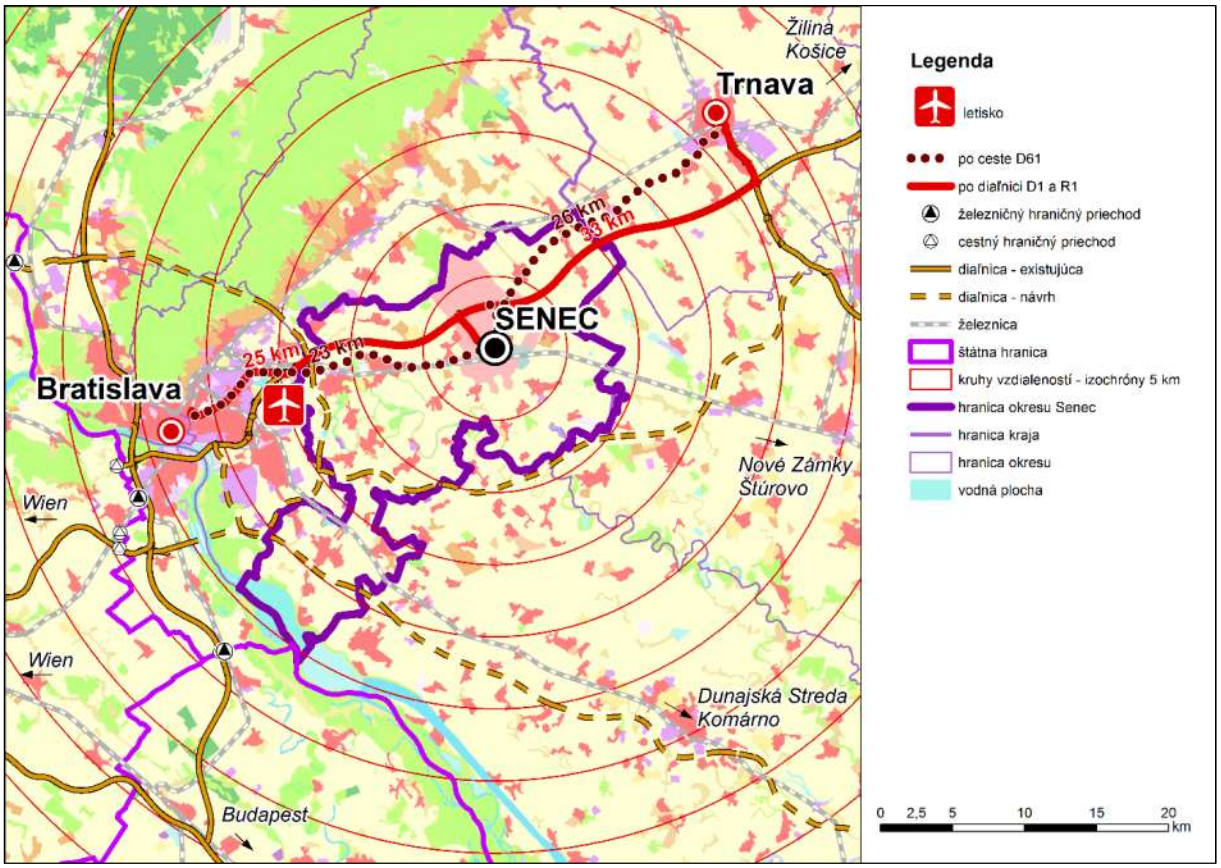

Mesto Senec sa vyznačuje **výhodnou dopravnou polohou**, čo je dané predovšetkým blízkosťou diaľnice D1 Bratislava – Žilina, železničnej trate č. 130 (Bratislava – Galanta – Nové Zámky – Štúrovo s pokračovaním do Budapešti) a taktiež aj blízkosťou medzinárodného letiska M. R. Štefánika v Bratislave. Podiel obyvateľstva s dostupnosťou k najbližšej križovatke diaľnice do 10 minút je 100-percentný.

Z hľadiska funkčného členenia dopravnej infraštruktúry možno konštatovať, že územie mesta leží na dopravných trasách dvoch multimodálnych koridorov:

- multimodálny koridor, vetva č. IV, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T, Drážďany – Praha – Bratislava/Viedeň – Budapešť – Arad, ktorý je na území mesta lokalizovaný v trase elektrifikovanej železničnej trate č. 130,
- multimodálny koridor, vetva č. V.a, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T, Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod, na území k.ú. mesta v trase šesťpruhovej diaľnice D1 Bratislava – Žilina.

Vzdialenosť k prístavu v Bratislave – Pálenisku na medzinárodnej vodnej ceste Dunaj (multimodálny koridor č. VII.) je z diaľničnej križovatky pri Senci 21 km.

Mesto sa nachádza v atrakčnom pásme hlavného mesta SR – Bratislavy. Dostupnosť k okraju Bratislavy (križovatka Zlaté piesky) diaľnicou D1 je 13,29 km z diaľničnej križovatky pri Senci, ktorá je od centra mesta vzdialená 3,3 km. Rovnako dostupnosť medzinárodného letiska M. R. Štefánika v Bratislave je z tejto diaľničnej križovatky 17,3 km. **Dostupnosť** Senca **hromadnou dopravou** je pre železničnú dopravu na Hlavnú stanicu v Bratislave v dĺžke 26 km a v čase asi 27 minút pre osobné vlaky, resp. 24 minút pre spojenia regionálneho expresu (REx), autobusovú dopravu na autobusovú stanicu Bratislava – Mlynské nivy v dĺžke 26 km a v čase asi 50 minút pre prímestskú dopravu a v čase 30 minút pre diaľkovú dopravu. Senec je súčasťou Integrovaného systému Bratislavského kraja (IDS BK), konkrétne sa nachádza v pásme 630. Možnosť prepojenia mesta Senec

na krajské mesto Trnavu je v cestnej doprave po ceste 61, resp. využitím diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R1 (cca. 19 minút a v dĺžke 27,6 km v úseku Námestie 1. mája, kruhový objazd, Senec – City Arena, Trnava). Verejnou dopravou je možnosť využitia autobusových liniek troch dopravcov v dĺžke 25 km a v čase asi 25 až 45 minút.

1.1.1.3.1 CESTNÁ DOPRAVA

Zastavaným územím mesta prechádza cesta 1. triedy č. 61 od Bratislavy smerom na Trnavu a cesty 3. triedy 1043, 1049, 1062 a 1064. Najmä prieťah cesty 61 dosahuje na základe výsledkov sčítania dopravy vysoké zaťaženie jednotlivých cestných úsekov, čo má silný negatívny vplyv na mestské a životné prostredie. Ešte v roku 2010 sa zrealizovalo obojsmerné rozšírenie diaľnice D1 zo štyroch jazdných pruhov na šesť jazdných pruhov v úseku Bratislava – Trnava. Uvedené riešenie prispelo k odľahčeniu dopravnej situácie hlavne v čase najväčšej intenzity prepravy, čo je badateľné v prípade cestného úseku 80146 na ceste 61 privádzajúcej vozidlá od Bratislavy (vnútromestské úseky tejto komunikácie žiaľ neboli v roku 2010 merané), a to takmer o 40 %. V príprave sú navyše dva projekty, ktoré majú napomôcť ďalšiemu odľahčeniu dopravy v predmetných úsekoch: rozšírenie diaľnice a cesty 61. Koncept ÚPN mesta Senec počítal s rozšírením diaľnice D1 na 6 plnohodnotných pruhov a vybudovaní kolektorov avšak diaľnicu v úseku Bratislava – Blatné rozšíri NDS na osem a od Blatného po Trnavu na šesť plnohodnotných pruhov s odstavným pruhom (zdroj: NDS, apríl 2018).

Od konca roka 2017 je otvorená **križovatka Blatné**, ktorej účelom je presmerovať prúdy vozidiel smerujúce z diaľnice do a z východných častí mesta a do a z obcí rozprestierajúcich sa na východ od Senca (Boldog a Reca). Predpokladané preťaženie Trnavskej ulice by mal reflektovať Generel dopravy mesta Senec (aktuálne v procese spracovávania). Už v súčasnosti sa projekčne pripravuje investičný zámer prepojovacej komunikácie Boldocká – Trnavská, vrátane okružnej križovatky na Trnavskej, ktorej realizácia bude možná po schválení nového ÚPN mesta Senec.

Hoci je v súčasnosti je dispozícii záchytné **parkovisko** (P+R) na autobusovej aj železničnej stanici, vzhľadom na ich kapacitné vyťaženie, je nutné počítať aj s výstavbou parkovacích domov v uvedených lokalitách. V roku 2019 začnú prípravné projekčné práce k investičnému zámeru výstavby. Súčasťou Generelu dopravy bude aj návrh parkovania v meste Senec.

Na území mesta sa aktuálne nachádzajú 2 nabíjacie elektrostanice pre elektromobily (parkovisko pri obchodnom dome BILLA). Mesto je zapojené do medzinárodného projektu eGUTS (Electric, Electronic and Green Urban Transport Systems), ktorý sa realizuje cez Interreg Danube Transnational Programme. Súčasťou projektu je aj inštalácia **elektrických nabíjacích staníc**. Jedna nabíjacia stanica bude zriadená v areáli Železničnej ulice pri TIOPe a železničnej stanici, druhá na Mierovom námestí, alternatívne na Námestí 1. mája (MsÚ Senec 2018).

Obrázok 8 Cestná sieť (SSC) v obci Senec

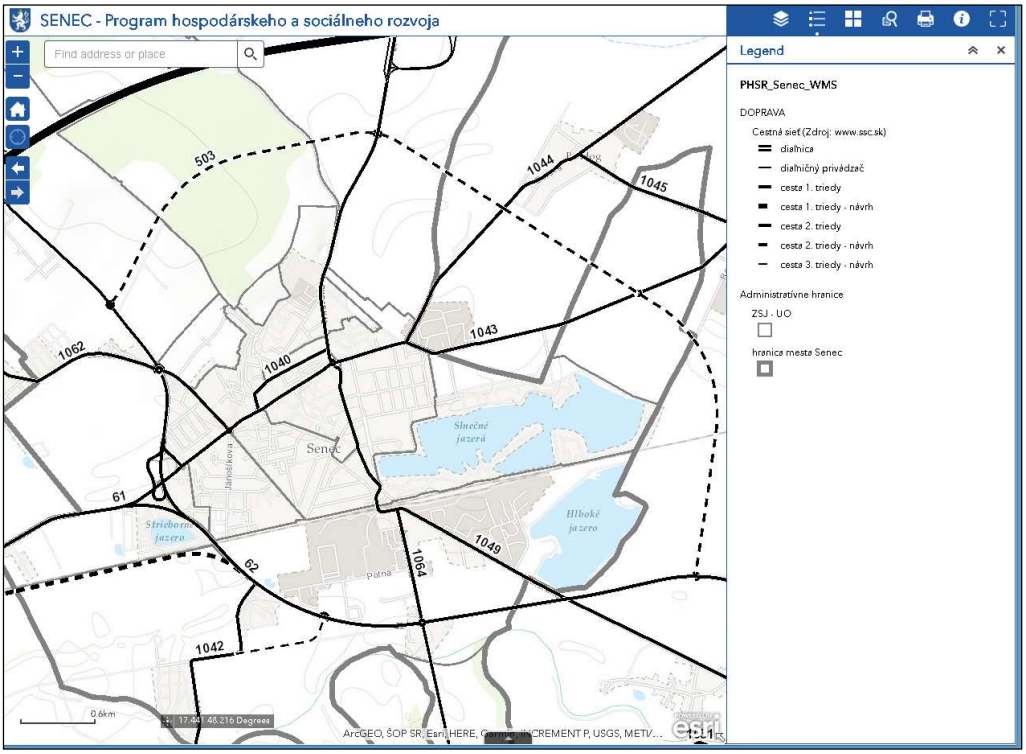

Zdroj: SSC 2017, vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa6e6d68508d48ff962b7a86818044f3

Obrázok 9 Zaťaženie ciest podľa Sčítania 2015 a extrapolácia na roky 2025 a 2035

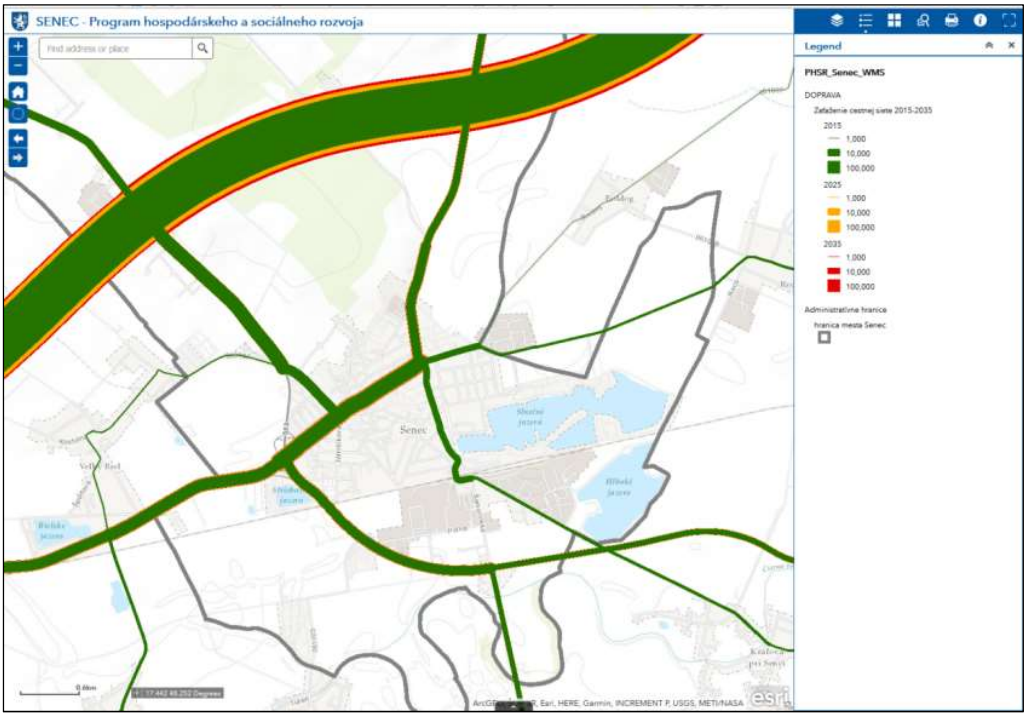

Zdroj: SSC 2017, vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa6e6d68508d48ff962b7a86818044f3

Graf 1 Dĺžka diaľnice a ciest 1., 2. a 3.triedy na území mesta Senec

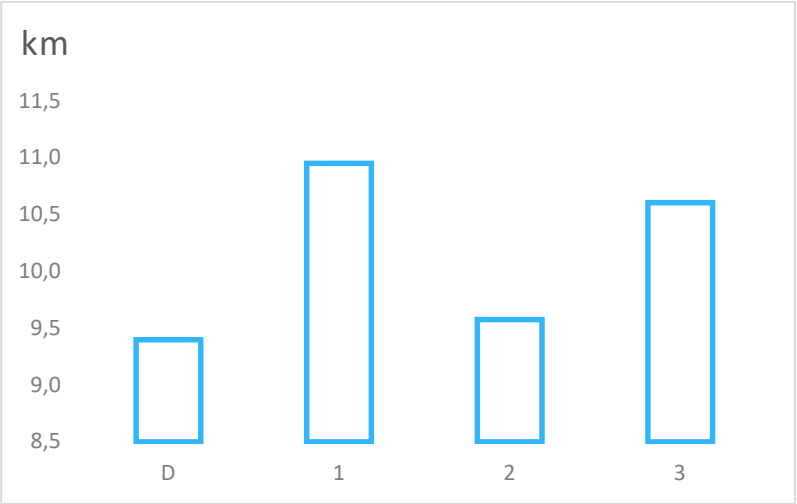

Zdroj: Vlastné spracovanie, D – diaľnica, 1 – cesta 1.triedy, 2 – cesta 2.triedy, 3 – cesta 3.triedy

Obrázok 10 Cestná dostupnosť obcí k mestu Senec v minútach

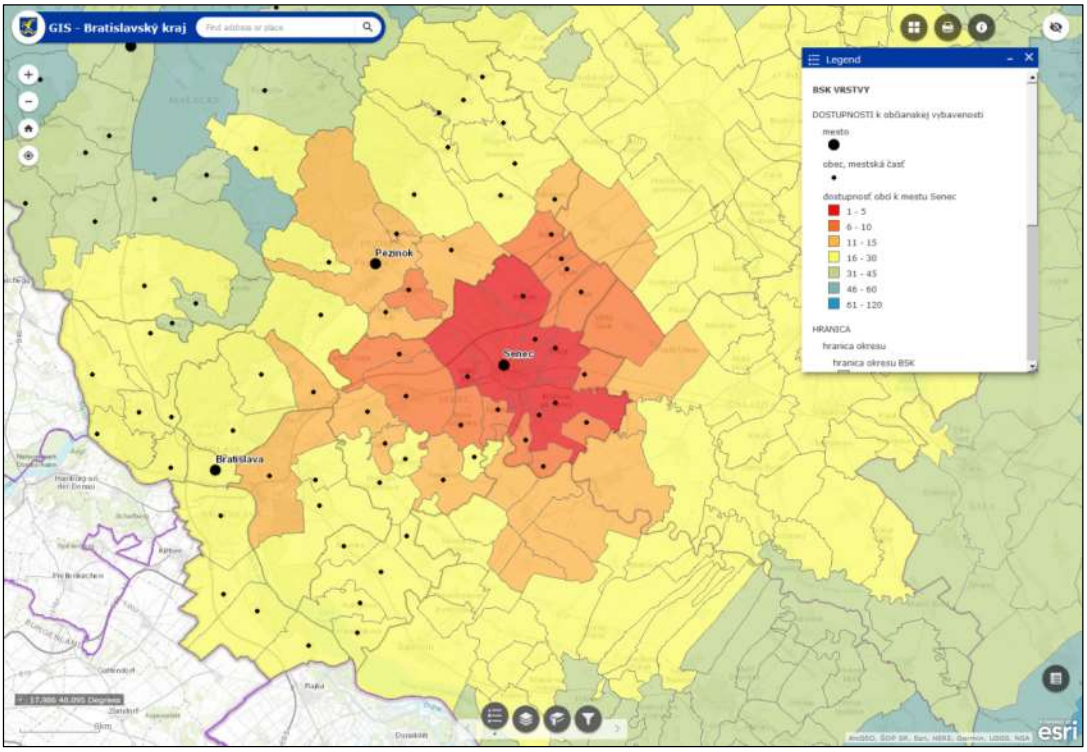

Zdroj: vlastné spracovanie:
http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

1.1.1.3.2 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Obrázok 11 Železničná doprava

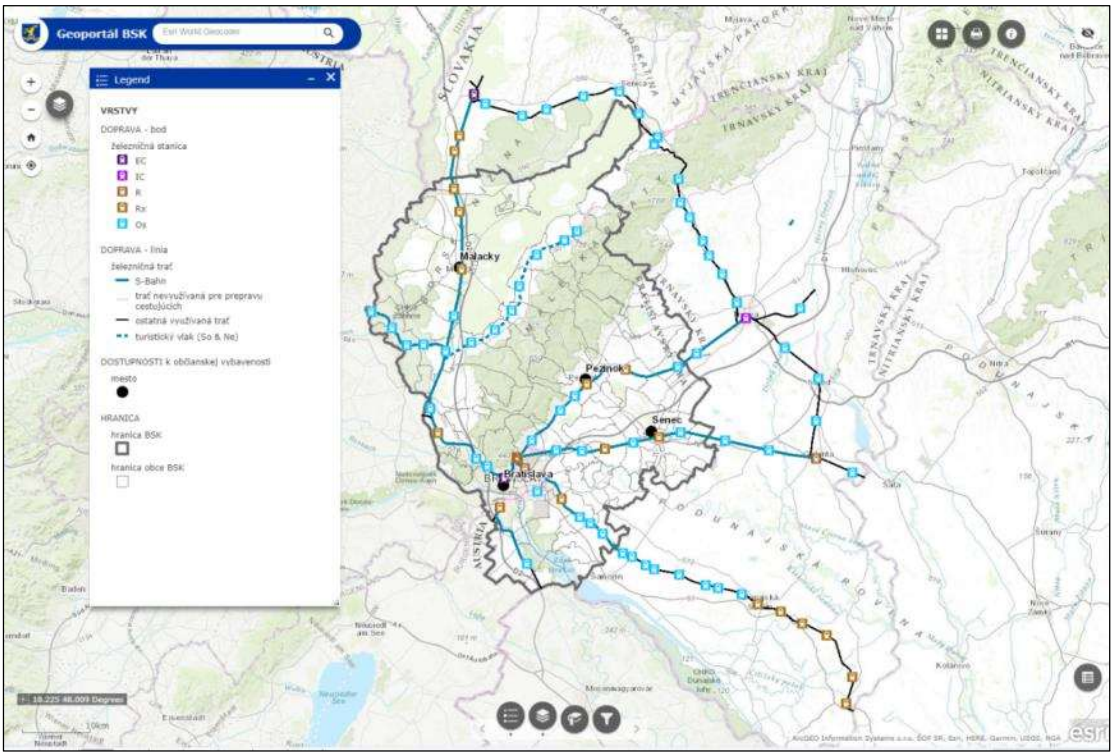

Zdroj: http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

Intravilánom mesta Senec je vedená elektrifikovaná dvojkoľajná **železničná trať** č. 130 medzinárodného významu: Bratislava – Galanta – Nové Zámky – Štúrovo – (Budapešť). Cez železničnú trať vedú dva priechody, jeden mimoúrovňový (cesta 62 vedená na mostnom telese) a jedno úrovňové priecestie na ceste 1049 (Železničná ulica) so svetelnou signalizáciou. Z hľadiska cestnej, cyklistickej aj pešej dopravy je žiadúce vybudovať mimoúrovňový prejazd (podjazd) aj v tejto lokalite.

V Senci v súčasnosti (2018) zastavuje 24 párov vlakov typu Os a REx (osobný a regionálny expres). Najbližšia železničná stanica, kde zastavuje vlak typu R (rýchlik) a vlak typu EC/IC/EN sa nachádza v Trnave – teoretická dostupnosť po cestnej sieti je 18-22 minút. Na železničnú stanicu nadväzuje **terminál integrovanej osobnej prepravy**[2] (zastávka PAD a MAD „Senec,,žel.st.“ na Železničnej ulici), kde sa nachádza jedno výstupné a 8 nástupných stojísk vybavených elektronickými tabuľami.

V blízkej budúcnosti by na Železničnej ulici mala prebehnúť obnova areálu za účelom vytvorenia priestorov pre Mestskú políciu, Útvar verejnej zelene, údržby a čistenia mesta a vytvorenie záchytného parkoviska, resp. parkovacieho domu. Celý zámer by mal byť orientovaný na integrovanú dopravu. Okrem toho by mala byť zriadená aj nabíjacia stanica pre elektromobily a požičovňa elektro-bicyklov (MsÚ Senec 2018).

[2] ÚPNR BSK v znení zmien a doplnkov (2017), Koncepcia územného rozvoja cyklotrás - (2017)

Obrázok 12 Dostupnosť k najbližšej železničnej stanici s osobnou prepravou typu EC/IC v minútach

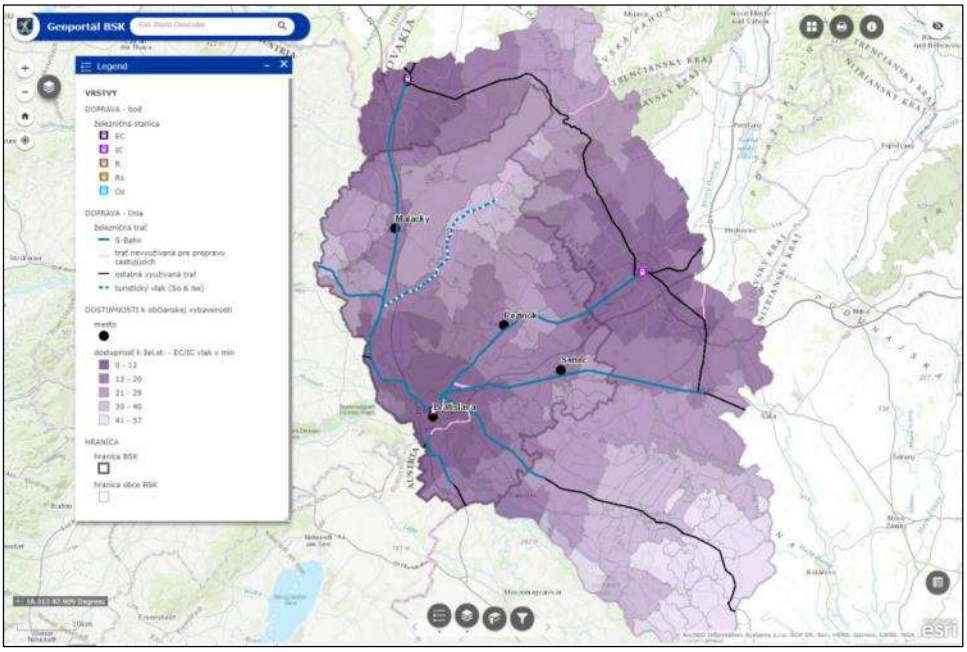

Zdroj: http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

V Senci v súčasnosti (jún 2018) zastavuje 40 párov vlakov typu Os a REx (osobný a regionálny expres) s priamym železničným spojením až do mesta Nové Zámky, resp. Šurany a Bratislava – hlavná stanica resp. Bratislava – Petržalka. Najbližšia železničná stanica, kde zastavuje vlak typu R (rýchlik) sa nachádza v Trnave – do 20 minút a vlak typu EC/IC/EN v Bratislave (hlavná stanica) – do 20 minút.

1.1.1.3.3 VEREJENÁ HROMADNÁ DOPRAVA A INTEGROVANÝ DOPRAVNÝ SYSTÉM BRATISLAVSKÉHO KRAJA (IDS BK)

Obrázok 13 Integrovaný dopravný systém Bratislavského kraja (IDS BK) v roku 2018

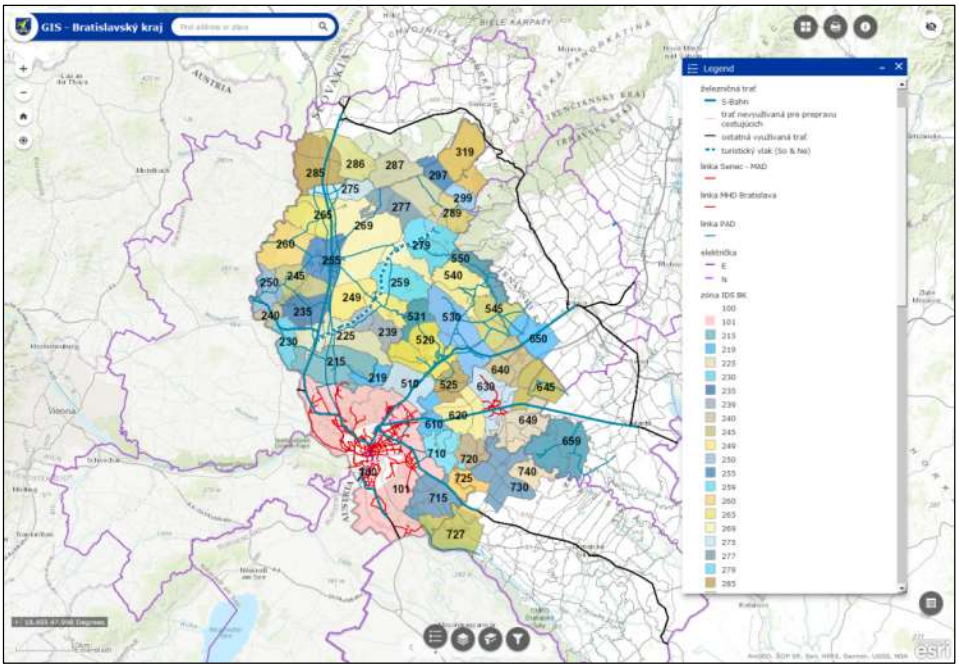

Zdroj: www.idsbk.sk, vlastné spracovanie: http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=67d1f1112e09460c832882ba25bb6ab1

Verejnú dopravu v meste Senec zabezpečuje okrem železničnej dopravy najmä autobusová doprava. Verejná autobusová doprava je vedená po cestách I., II. a III. triedy a ich prieťahoch do zastavaného územia mesta. Železničná stanica spolu s terminálom integrovanej osobnej prepravy sa nachádza na juhozápade súvislého zastavaného územia mesta v tesnej blízkosti južnej pláže Slnečných jazier, autobusová stanica v blízkosti centra mesta na Šafárikovej ulici.

V úseku Bratislava hlavná stanica – Reca premávajú osobné vlaky IDS BK s označením S60. Na železničnú stanicu nadväzuje **terminál integrovanej osobnej prepravy** na Železničnej ulici (zastávka PAD a MAD Senec,,žel.st.), kde sa nachádza jedno výstupné a 8 nástupných stojísk vybavených elektronickými tabuľami. Podobné terminály sa nachádzajú aj v okresných mestách Malacky a Pezinok. V strede centrálnej mestskej zóny v bezprostrednom dotyku s cestou 1040 je umiestnená **autobusová stanica** s 9 nástupišťami a príslušnými odstavnými plochami pre autobusy. Na protiľahlej Vinohradníckej ulici je k dispozícii bezplatné záchytné parkovisko (P+R). Okrem toho je v katastri mesta umiestnených ďalších 19 obojstranných zastávok (z toho 11 disponuje označovníkom zastávky v oboch smeroch). Vybrané zastávky sú vybavené prístreškom a zastávkovým „zálivom“.

Z pentlogramu intenzity PAD vyplýva relatívne dostatočné pokrytie spojmi obyvateľov bývajúcich v blízkosti hlavných mestských komunikácií a naopak nedostatočné pokrytie hlavných sídlisk lokalizovaných v južných častiach súvislého zastavaného územia mesta. IDS BK plánuje (podľa dokumentu Plán dopravnej obslužnosti Bratislavského kraja 2017) navýšenie spojov z 317 (rok 2017) na 366 v roku 2018, na 400 do roku 2022 a na 592 v roku 2030.

Podľa dokumentu Plán dopravnej obslužnosti Bratislavského kraja (Gnap et al. 2017) maximálna **dochádzková vzdialenosť** na obsluhovanú zastávku verejnej dopravy je všeobecne stanovená na 500 m, resp. vzdialenosť zodpovedajúca max. dochádzkovému času 7,5 minúty (pri priemernej rýchlosti 4km/hod). V územiach súvislého mestského osídlenia s vyššou hustotou zaľudnenia je však vhodnejšie uvažovať s pokrytím 400 m (6 minút), resp. 300 m (4,5 minúty). Nedostatočné pokrytie územia zastavanej časti linkami prímestskej autobusovej dopravy (PAD) nahrádza **mestská autobusová doprava** (ďalej MAD), ktorú mesto Senec prevádzkuje **zdarma** prostredníctvom spoločnosti Slovak Lines, a.s.[3] (MsÚ Senec 2018). Jedná sa dve okružné trasy – **prvá trasa** (pracovné označenie 1) pokrýva najmä oblasti mimo súvislého zastavaného územia mesta na západe (Malý Biel, Pri Búroši a Zelená voda) a juhu (Gardens, Lesopark, Mlynský Klin, Čierna voda, Nitrianska a Šamorínska ulica) a počas pracovných dní aj pôvodné obytné zóny na juh a východ od centra (ZSJ Senec – juhozápad, Senec – západ I a Senec – východ). 3 spoje premávajú počas pracovných dní jedným smerom doobeda a 4 spoje opačným smerom poobede. Cez víkendy linka premáva v skrátenej trase (v sobotu 2 spoje doobeda a 2 poobede, v nedeľu po jednom spoji). **Druhá trasa** okrem pôvodných obytných zón na juh a východ od centra pokrýva nové lokality IBV na sever od centra (ZSJ Senec – západ II – napr. lokality Pri Štifte a Stará Tehelňa). Jeden ranný spoj zachádza aj k MŠ na Slnečných jazerách. Dovedna 34 zastávok je rozložených rovnomerne, v pešej dostupnosti do 400 metrov je pokrytá väčšina územia súvislého zastavaného územia obce, vrátane lokalít novej IBV a taktiež lokality Svätý Martin a Červený Majer. MAD nepokrýva severozápadnú (logistické parky) a južnú oblasť k.ú. Senec (Kafiléria a ČOV), ktoré sú dostatočne pokryté linkami PAD. V letnej sezóne je oblasť Slnečných jazier dopravne obslúžená tzv. **Seneckým expresom** so začiatočnou a konečnou stanicou na Lichnerovej ulici. Jedná sa o turistický vláčik, ktorý premáva v hodinových intervaloch (od 9h do 22h). Senec je tak spolu s ďalšími okresnými mestami BSK mestom s MHD - popri Malackách a Pezinku.

[3] ešte do konca roka 2017 linku prevádzkovala firma L + L autobusová doprava, s.r.o. (www.lplusl.sk)

Obrázok 14 Intenzita spojov PAD a MHD v meste Senec (pentlogram, stav: apríl 2018)

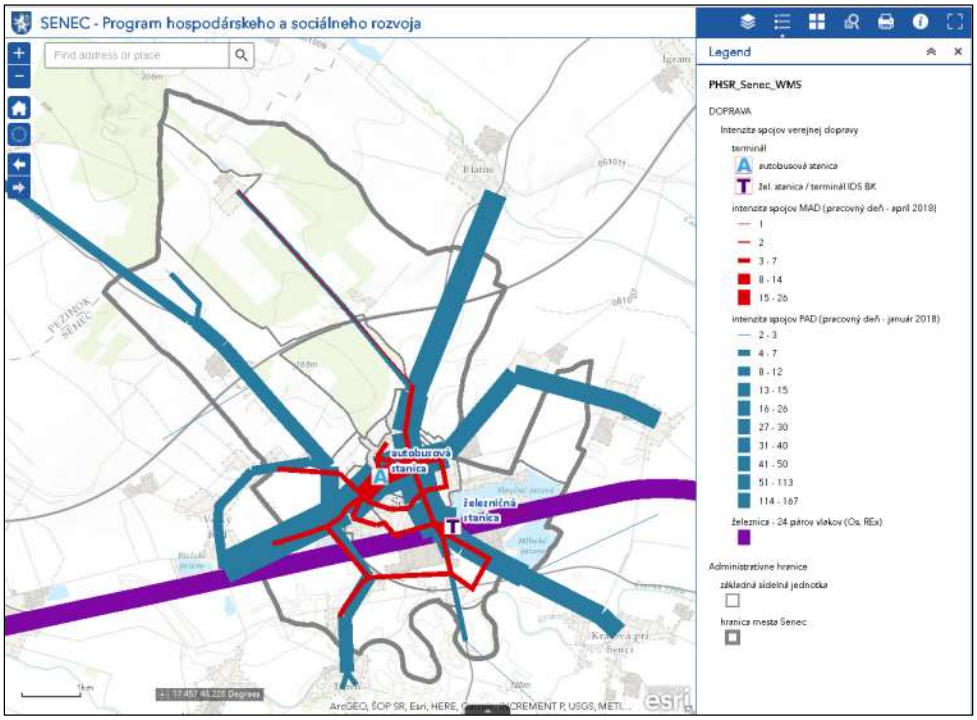

Zdroj: www.cp.sk, www.senec.sk, www.slovakrail.sk, portal.cp.sk, vlastné spracovanie: http://ippoz.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=aa6e6d68508d48ff962b7a86818044f3

Nedá sa predpokladať že by uvedené intervalov spojov MAD pokrývali reálny dopyt po doprave, a tým nie je využitý jej potenciál. Na druhej strane, z hľadiska nových projektov IBV, sa blízkej budúcnosti dajú očakávať zvýšené nároky na verejnú dopravu, čo môže vyústiť do zahustenia intervalov, čou by mohlo napomôcť aj vstúpenie linky MAD do systému IDS BK. V prípade náležitej modernizácie vybavenia (zastávkové označovníky a zálivy, prístrešky, príp. elektronické tabule) sa atraktivita používania verejnej autobusovej dopravy ešte zvýši.

Vzhľadom na rovinatý terén a relatívne neveľké vzdialenosti by alternatívou k verejnej autobusovej doprave mohla byť cyklistická doprava. Tá však nedisponuje dostatočnou infraštruktúrou (pozri podkapitolu Pešia a cyklistická doprava nižšie).

Obrázok 15 Prímestská a mestská hromadná doprava v Senci (marec 2018)

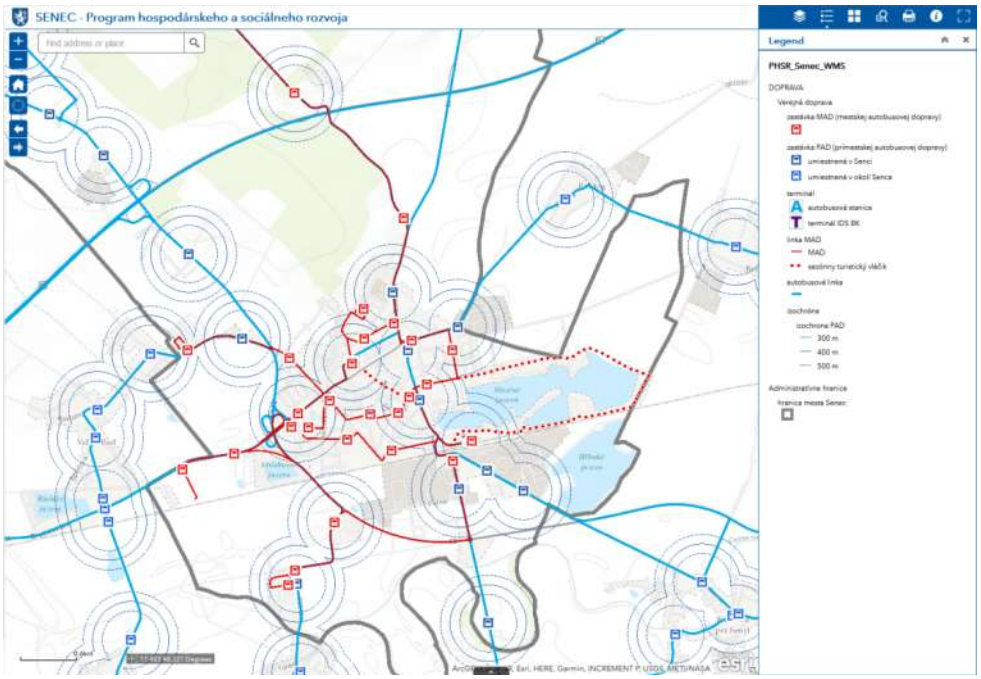

Zdroj: MsÚ Senec (2018), cp.portal.sk, vlastné spracovanie

1.1.1.3.4 PEŠIA A CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Pešia doprava po chodníkoch je riešená prevažne v súbehu s miestnymi komunikáciami. Momentálne absentujú chodníky k relatívne blízkym štvrtiam novej IBV. Jedná sa najmä o lokality Senec-Malý Biel, Gardens, Mlynský Klin, Lesopark, Zelená voda, Pri Búroši. V severnej časti mesta sa v súčasnosti vplyvom novej IBV prepája Stará Tehelňa s Novou Tehelňou s napojením na súvislé zastavané územie mesta. Keďže mesto Senec v mnohých prípadoch nedisponuje pozemkami medzi novými lokalitami IBV a súvislým zastavaným územím mesta, vzniká predpoklad že k prepojeniu týchto štvrtí dôjde postupne s vyplňovaním zástavby. V centre mesta je zriadená **pešia zóna** na Lichnerovej ul. v dĺžke cca 450 m. Podrobnejšiu analýzu chodníkov pre peších vrátane posúdenie z hľadiska šírkových pomerov vo väzbe na prípadné využitie kombinácie pešej a cyklistickej dopravy by sa mal zaoberať plánovaný dokument Generel dopravy mesta Senec.

Územím mesta Senec prechádza 5 značených cykloturistických trás, a to:

- **modrá cyklotrasa č. 2006** Hamuliakovo – Senec, v trase Hamuliakovo – Kalinkovo – Dunajská Lužná – Most pri Bratislave – Malinovo – Ivanka pri Dunaji – Bernolákovo – Veľký Biel, Malý Biel – Senec, dĺžka trasy, ktorá je vedená prevažne po cestách III. triedy, je 37,6 km a jedná sa o cyklotrasu regionálneho významu,
- **modrá cyklotrasa č. 2015** Senec – Jelka,
- **zelená cyklotrasa č. 5014** Senec – Reca – Senec,
- **žltá cyklotrasa č. 8006** Senec – Tri bresty, v trase Senec – Sv. Martin – Viničné – Pezinok – Limbach – Tri bresty (napojenie na cyklotrasu č. 2002),
- **žltá cyklotrasa č. 8043** Senec – Kostolná pri Dunaji.

Všetky uvedené cyklotrasy sú svojou náročnosťou vhodné pre rekreačných cyklistov, avšak na mnohých úsekoch vedú hlavnými komunikáciami s rušnou premávkou, a to bez samostatného cyklochodníka. Nemožno ich preto označiť za bezpečné. V súčasnosti je cyklochodník vybudovaný v úseku kruhový objazd (Pezinská/Bratislavská) – Pošta.

Podľa rozvojových plánov mesta Senec by v blízkosti železničnej stanice a TIOP-u mala byť zriadená požičovňa elektro-bicyklov (MsÚ 2018). Návrh nových cyklistických prepojení na území mesta Senec je uvedený aj v rámci dokumentu Koncepcia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k Integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu - Aktualizácia 2017.

V Senci sa nachádza jedna **turistická trasa**, a to žltá trasa miestneho značenia „Okolo Seneckého jazera" s dĺžkou 5,6 km zriadená Správou cestovného ruchu Senec[4].

1.1.1.3.5 VODNÉ HOSPODÁRTSVO

Hlavný prívod **pitnej vody** je z Podunajských Biskupíc cez Bernolákovo pomocou oceľového potrubia nadregionálneho významu DN500, ktoré končí vo vodojeme v Senci pri diaľnici. Na vodojem sú napojené ako samotné rozvody v meste, tak aj okolité obce. Majiteľom a prevádzkovateľom potrubí vodovodu a vodojemu je Bratislavská vodárenská spoločnosť a.s. (BVS). Druhým zdrojom sú studne v Boldogu, ktoré však dodávajú do vodojemu kvalitatívne horšiu vodu, čo si vynútilo vyradenie z prevádzky najnevyhovujúcejších studní, čím bola znížená kapacita zdroja[5]. Technický stav prívodných a zásobných potrubí je vzhľadom na zabudovaný materiál a dobu prevádzky v dobrom stave a v strednodobom výhľade nie je potrebné plánovať veľké opravy a rekonštrukcie. Bude však potrebné riešiť rekonštrukciu niektorých fyzicky nevyhovujúcich oceľových (resp. azbestovo-cementových) potrubí a výhľadovo dobudovať vodojem o zvyšných 2500 m^3. Logistické centrá za diaľnicou smerom na obec Viničné sú zásobované jestvujúcou automatickou tlakovou stanicou a rozvodmi vody, ktoré neprevádzkuje BVS. Hydrodynamický tlak vo vodovodnej sieti v okolí predmetných lokalít v meste Senec je na kóte vodojemu s dnom 170 m n.m., čo predstavuje tlak 0,4 až 0,5 MPa v meste. Vo výhľadových plánoch BVS sa uvažuje s rozvojom mesta na úrovni 21 616 pripojených obyvateľov do roku 2025, Územný plán (2014) však upozorňuje na potrebu počítania s minimálne 30 113 obyvateľmi. Najmä pre navrhované územia IBV tým vzniká potreba návrhu koncepcie hlavných (vodovodných aj kanalizačných) potrubí a odtokových systémov.

Mesto Senec má oficiálne na celom území delenú kanalizáciu. Majiteľom a prevádzkovateľom potrubí **splaškovej kanalizácie** a **ČOV** je Bratislavská vodárenská spoločnosť a.s. (BVS). Technický stav stokovej sieti zodpovedá veku a opotrebovanosti materiálu. V roku 2006 sa zrealizovala rekonštrukcia hlavných splaškových kanalizačných potrubí z centra Senca smerom do ČOV na Šamorínskej ulici spolu s hlavnými prečerpávacími stanicami na týchto potrubiach. Pri súčasnom rozvoji mesta možno považovať súčasný stav ČOV za nedostatočný. Vzniká preto potreba Intenzifikácie a modernizácie ČOV[6]. V súčasnosti je už spracovaná projektová dokumentácia a vydané územné rozhodnutie a stavebné povolenie. Nakoľko sa jedná o investíciu cca 6 miliónov EUR, mesto čaká na výzvu pri uchádzaní o nenávratný finančný príspevok. Alternatívne sa dá uvažovať s odvádzaním odpadových vôd na ústrednú čistiareň odpadových vôd do Bratislavy – Vrakune, ktorá má dostatočnú kapacitnú rezervu aj na budúci rozvoj mesta Senec.

Odvádzanie **dažďových vôd** je v súčasnosti riešené prevažne delenou dažďovou kanalizáciou, alebo vsakovaním priamo v miestach bez kanalizácie, ale v častých prípadoch vteká aj do splaškovej kanalizácie, ktorá je počas dažďov značne kapacitne preťažená. V roku 2006 sa zrealizovala rekonštrukcia hlavných dažďových kanalizačných potrubí z centra Senca smerom do toku Čierna voda, spolu s hlavnou prečerpávacou stanicou dažďových vôd (Územný plán 2014). Potrebná je revitalizácia retenčných jazierok. V roku 2015 bol schválený[7] **Generel dažďovej kanalizácie v meste Senec** (protipovodňová ochrana), ako efektívny nástroj obecnej politiky

[4] https://hiking.waymarkedtrails.org/#route?id=6519526&map=15!48.2144!17.431
[5] Aktualizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií BSK (2013). Ministerstvo vnútra SR: Dostupné na: https://www.minv.sk/?plany-a-spravy&sprava=plan-rozvoja-verejnych-vodovodov-a-kanalizacii
[6] Podľa Územného plánu (2014) je navrhované rozšírenie ČOV v poslednej etape výstavby na 61 811 ekvivalentných obyvateľov (z toho pripadá 40 690 obyvateľov samotného mesta Senec) bez potreby záberu plôch mimo už jestvujúcej plochy ČOV.
[7] Mestským zastupiteľstvom uznesením č.69/2015 zo dňa 10.09.2015

v oblasti rozvoja dažďovej kanalizácie mesta. Dokument definuje odporúčané úpravy na dažďovej kanalizácií (ako aj návrh nových trás kanalizácie a odvádzacieho systému) ako aj časový harmonogram plnenia jeho cieľov a určenie finančných požiadaviek. Okrem opravy retenčných nádrží definuje dokument aj zriadenie suchých poldrov (jedná sa o zemné valy), a to pri poliach.

Obrázok 16 Situácia spádovej oblasti k ČOV Senec

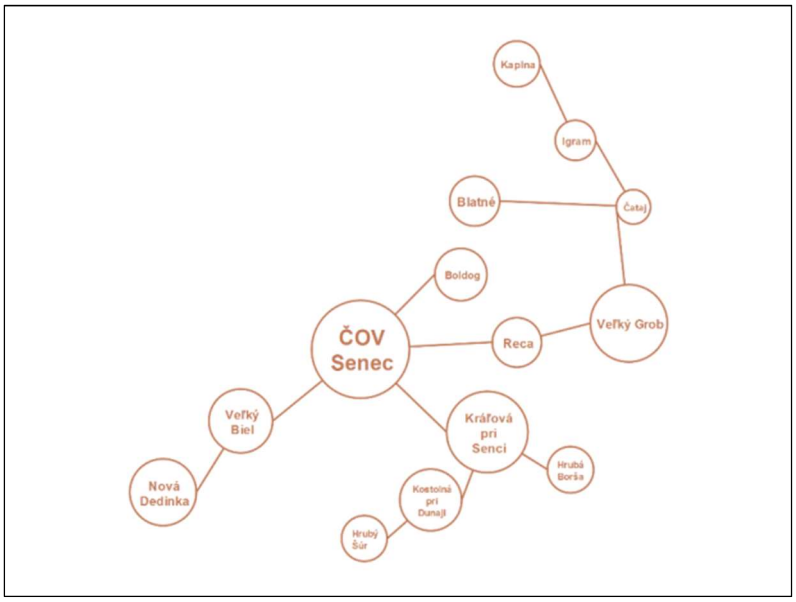

Zdroj: Čistenie odpadových vôd v meste Senec : Intenzifikácia a modernizácia jestvujúcej ČOV. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Mesto Senec 2016; vlastné spracovanie

1.1.1.3.6 ENERGETIKA, ZÁSOBOVANIE TEPLOM A PLYNOM

Prevažná časť mesta je zásobovaná **elektrickou energiou** vzdušnými a káblovými vedeniami VN 22 kV z rozvodne RZ 110/22 kV Senec (elektroenergetický uzol R8128), ktorá je vyzbrojená transformátormi o výkone 2 x 40 MVA. Severná priemyselná časť je zásobovaná z rozvodne RZ 110/22 kV Pezinok. Súčasný stav vyhovuje terajším potrebám a nárokom na elektrickú energiu. Vedenia prenosovej sústavy (SEPS) do riešeného územia nezasahujú. Zásobovanie lokalít novej IBV musí byť riešené v úzkej koordinácii s vlastníkom distribučných rozvodov elektrickej energie v kontexte plánovaného rozvoja sietí energetiky.

Mesto Senec je zásobované plynom v rámci Západoslovenského kraja, ktorý je zásobovaný zemným plynom systémom nadradených **vysokotlakových plynovodov**, ktoré zabezpečujú dodávku zemného plynu z medzištátneho plynovodu vedeného z Ruska. Mesto je zásobované zemným plynom siedmimi regulačnými stanicami. Jestvujúce plynovodné zariadenia mesta Senec sú dostatočne kapacitné a funkčné. Do lokalít novej IBV stačí rozšíriť súčasnú **stredotlakovú plynovodnú sieť**. V Územnom pláne (2014) je navrhovaný rozšírenie strednotlakovej siete do oblasti logistických parkov, k lokalite Červený majer a Svätý Martin, juh – zóna klin a Gardens, Pri Bratislavskej ceste a k Slnečným jazerám.

Na dodávku **tepla** sa využíva Centrálne zásobovanie teplom CZT, spravované spol. Dalkia Senec a.s. Spoločnosť spravuje 3 kotolne, ktoré celkovo predstavujú zdroj energie s inštalovaným výkonom 19,4 MW. Rodinné domy a časť bytových domov má vlastné plynové kotolne. V súlade s Územným plánom (2014) sa odporúča naďalej uvažovať s existujúcim systémom.

1.1.1.3.7 INFORMAČNÉ A KOMUNIKAČNÉ TECHNOLÓGIE

Súčasný stav sieťovej infraštruktúry **telekomunikačných služieb** v meste Senec možno hodnotiť rovnako, ako na celom Slovensku, obdobím výrazného rozvoja. Jedná sa hlavne o výrazný posun v technických a kvalitatívnych parametroch, ale rovnako aj o rozčlenenie telekomunikačného segmentu pre viacerých operátorov. V Senci patria k najväčším telekomunikačným operátorom, resp. internetovým poskytovateľom s vybudovanou existujúcou sieťovou infraštruktúrou Slovak Telekom a. s. a E-Net, s.r.o. Ďalšími poskytovateľmi internetu sú firmy Kaliant, RV Net, AJTY Net, SWAN (LTE internet) a poskytovatelia telekomunikačných (GSM) služieb a mobilného internetu: Orange, O2 a 4ka. Podstatnú časť sieťovej infraštruktúry, hlavne v historickom centre Senca, tvoria zemné úložné metalické káble. V posledných rokoch sa pomerne rýchlo začala budovať aj infraštruktúra optickej siete, hlavne do oblasti priemyselného využitia územia (napr. logistické centrum) a v lokalitách zón novej IBV.

V súčasnosti je problémom vypadávajúca **optická sieť** poskytovateľa optických vlákien spoločnosti E-net, ktorej v roku 2020 končí rámcová zmluva o vzájomnom poskytovaní služieb. Po ukončení zmluvy sa budú meniť podmienky prenájmu optických vlákien[8]. Zámerom mesta je budovanie vlastnej bezpečnej autonómnej **metropolitnej optickej siete** pre potreby Mestského úradu a jeho inštitúcií.

Mesto Senec je v súčasnosti pokryté **WiFi free** hotspotom len v oblasti Seneckých jazier, a to v spolupráci so Správou cestovného ruchu Senec[9]. V roku 2017 preto prebehli rokovania so spoločnosťou Orange o záujme poskytovať WiFi pripojenie v meste Senec a na Slnečných jazerách.

V rámci problému zvyšovania bezpečnosti a dostupnosti IT/IS a komunikačnej infraštruktúry Mestského úradu (a jeho inštitúcií) sa počíta s vybudovaním záložnej serverovne.

1.1.1.3.8 INÁ TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A TECHNICKÉ VYBAVENIE

V súvislosti s problémami ako sú kriminalita, poškodzovanie majetku, výtržníctvo, krádeže motorových vozidiel, sa od roku 2006 v Senci buduje kamerový systém. Kamerový systém je umiestnený na operačnom stredisku **Mestskej polície**, kde sa pravidelne obmieňa hardvér aj softvér na spracovanie kamerových záznamov. Zámerom je pokryť čo najväčšiu časť mesta kamerovým systémom, zabezpečiť majetok mesta vrátane budovy a parkoviska Mestského úradu a taktiež mať pokryté všetky vjazdy do mesta.

Hasičská zbrojnica sa nachádza na Pezinskej ulici v tesnej blízkosti križovatky ciest 61, 62 a 503. Bola vybudovaná v roku 2006[10], súčasťou areálu je aj cvičné ihrisko.

Na **Mestskom úrade** v súčasnosti absentuje rokovacia miestnosť, napríklad pre zasadnutia mestského zastupiteľstva či mestskej rady, komisií a absencia školiacej miestnosti.

[8] Audit optickej metropolitnej siete, Mapa optických vlákien a sieťových komponentov aktualizovaná 2018
[9] Správa cestovného ruchu Senec, s.r.o.
[10] http://www.marcoop.sk/pssc.html

1.1.1.4 FINANČNÉ UKAZOVATELE

Z porovnania vybraných finančných ukazovateľov možno konštatovať, že **finančná situácia samosprávy** mesta Senec je **veľmi dobrá**. Hodnoty ukazovateľa bilancie bežného účtu dosiahlo mesto počas sledovaného obdobia (roky 2009, 2013 a 2016) kladné, čo znamená, že v každom roku obdobia dokázala pokrývať svoje bežné výdavky zo svojich bežných príjmov. V otázke financovania rozvojových aktivít dosiahla samospráva pri ukazovateli bilancia kapitálového účtu v každom z uvedeného roku negatívnu hodnotu. Tieto výsledky možno interpretovať tak, že na investície do svojho majetku bolo vynaložených viac finančných prostriedkov ako získala z jeho predaja. To znamená, že **počas celého obdobia samospráva zhodnocovala svoj majetok**. Pri pohľade na hodnoty ukazovateľov zadlženosti a dlhovej služby taktiež dosahuje mesto veľmi priaznivé hodnoty so značnou rezervou k zákonným limitom. Posledným skúmaným ukazovateľom bol čistý majetok samospráv. Z údajov tohto ukazovateľa vyplynulo, že mesto disponovalo v roku 2016 približne 3,3 násobne väčšou hodnotou majetku, ako predstavoval jej ročný objem bežných príjmov.

Celkovo tak za oblasť finančných ukazovateľov možno konštatovať, že finančná kondícia samosprávy mesta Senec je veľmi priaznivá, nakoľko svoj bežný chod dokáže bezproblémovo pokrývať zo svojich bežných príjmov a disponuje rezervami v prípade celkového dlhu, či dlhovej služby vo vzťahu k zákonným limitom.

Na obdobie rokov 2018 – 2020 plánuje samospráva hospodáriť s vyrovnanými rozpočtami. Programový rozpočet na rok 2018 počíta s celkovými výdavkami na úrovni 26 mil. Eur, pričom objem bežných výdavkov predstavuje takmer 18 mil. Eur a kapitálové výdavky 6,7 mil. Eur. Najviac financií z bežného rozpočtu samosprávy je určených pre oblasti vzdelávanie a všeobecné verejné služby. Celkový dlh na úrovni 13,8 % z bežných príjmov (v roku 2016) poskytuje priestor pre prijímanie návratných zdrojov financovania na rozvojové aktivity. Odhadovaná **investičná kapacita** (potenciálne úvery do výšky zákonného limitu 60% zadlženosti k bežným príjmom), **predstavuje približne 8,60 mil. Eur**.

Podrobnejšie informácie k jednotlivým skúmaným ukazovateľom sú opísané v ďalšom texte. V rámci analýzy finančného zdravia sa posudzovali ukazovatele ako: bilancia bežného účtu, bilancia kapitálového účtu, celkový dlh, dlhová služba a čistý majetok. Zároveň v rámci analýzy aktuálneho stavu a budúceho výhľadu hospodárenia samosprávy sa hodnotil aktuálny rozpočet roku 2018 a programový rozpočet na nasledujúce 2 roky.

1.1.1.4.1 UKAZOVATELE FINANČNÉHO ZDRAVIA

V rámci hodnotenia finančného zdravia verejných financií boli použité ukazovatele bilancia bežného účtu, bilancia kapitálového účtu, celkový dlh, dlhová služba a čistý majetok. Hodnoty týchto ukazovateľov pochádzajú z verejnej databázy Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) dostupnej na internetovej stránke www.hospodarenieobci.sk. Na danej doméne je uvedená podrobná špecifikáciu jednotlivých ukazovateľov ako aj detailný postup a metodika ich výpočtu. Pre hodnotenie stavu v meste Senec boli použité údaje za roky 2009, 2013 a 2016.

Tabuľka 16 Prehľad vybraných ukazovateľov finančného zdravia verejných financií v meste Senec

Ukazovateľ	2009	2013	2016
Bilancia bežného účtu	0,057	0,104	0,166
Bilancia kapitálového účtu	-0,225	-3,312	-0,755
Celkový dlh	0,157	0,173	0,138
Dlhová služba	0,040	0,025	0,062
Čistý majetok	4,226	3,486	3,255

Zdroj: Spracované na základe údajov z databáz INEKO

Bilancia bežného účtu

Bilancia bežného účtu je počítaná ako (bežné príjmy - bežné výdavky) / (bežné príjmy). Ukazovateľ informuje o tom, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného účtu. Hovorí o tom, či samospráva dokáže pokrývať výdavky na svoj bežný chod (bežné výdavky na chod úradu, prevádzku školských zariadení a podobne) zo svojich bežných príjmov (daňové príjmy, príjmy z poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady a pod.). Kladná hodnota znamená, že subjekt dokáže pokryť výdavky na svoj bežný chod prostredníctvom bežných príjmov, t.j. bežné príjmy sú vyššie ako bežné výdavky. Čím je hodnota ukazovateľa vyššia tým lepšie.

Hodnota ukazovateľa pre mesto Senec v sledovanom období, teda medzi rokmi 2009 až 2016 rastie, čo znamená že po odpočítaní bežných výdavkov ostáva samospráve viac prostriedkov z bežných príjmov, ktoré je možné následne použiť na rozvojové aktivity. Na základe vývoja tohto ukazovateľa možno predpokladať zodpovedné hospodárenie aj v ďalšom období.

Bilancia kapitálového účtu

Bilancia kapitálového účtu obce je počítaná ako (kapitálové príjmy - kapitálové výdavky) / (kapitálové príjmy). Ukazovateľ vypovedá o tom, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu kapitálového účtu. Informuje o tom, ako samospráva vie pokrývať svoje výdavky na rozvoj (kapitálové výdavky ako investície do zveľaďovania majetku) prostredníctvom svojich kapitálových príjmov (napríklad z príjmov z predaja svojho majetku alebo z príjmov z kapitálových účtov). Kladná hodnota ukazovateľa hovorí o tom, že subjekt dokáže pokryť výdavky na rozvoj (kapitálové výdavky) so svojich kapitálových príjmov a naopak záporná hodnota hovorí o tom, že subjekt vynakladá na svoj rozvoj viac finančných prostriedkov ako získal z predaja svojho majetku, respektíve ako získal na svoj rozvoj.

Ako vidno v tabuľke vyššie mesto Senec nedokázalo počas sledovaného obdobia pokryť svoje investičné výdavky zo svojich kapitálových príjmov. To znamená, že na rozvoj bolo vynakladaných viac finančných prostriedkov ako sa získalo zo svojich kapitálových príjmov. Zo sledovaného obdobia najväčší rozdiel medzi kapitálovými výdavkami a kapitálovými príjmami bol v roku 2013.

Celkový dlh

Ukazovateľ hovorí o tom, či samospráva môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania. Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Ukazovateľ hovorí o miere zadlženia daného subjektu. Pokiaľ je hodnota ukazovateľa na úrovni 0 znamená to, že výška celkového dlhu je nulová. Pokiaľ je hodnota ukazovateľa na úrovni 1 znamená to, že výška dlhu predstavuje 100 % bežných príjmov.

Celkový dlh mesta Senec je dlhodobo na nízkej úrovni v rozmedzí 14-17 %, čo znamená že mesto má dobrú východiskovú situáciu v možnostiach prípadného čerpania návratných zdrojov financovania budúceho rozvoja (prepočítané k plánovaným bežným príjmom v roku 2018 a zadlženosti na úrovni 13,8% v roku 2016 mesto môže potenciálne čerpať úvery do výšky takmer 8,6 mil. Eur).

Dlhová služba

Dlhová služba obce je počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu a zároveň vypovedá o možnosti, respektíve obmedzení prijímať návratné zdroje financovania. Zo zákona vyplýva, že ak suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov prekročí 25 % nemôže prijať ďalšie návratné zdroje financovania.

V prípade mesta Senec je ukazovateľ dlhovej služby, podobne ako v prípade celkového dlhu na nízkych hodnotách – počas sledovaného obdobia dosiahol úroveň od 2 do 6 percent, čo značí dobrú finančnú kondíciu samosprávy. Z tohto pohľadu samospráva spĺňa podmienku možnosti prijímania návratných zdrojov financovania.

Čistý majetok

Indikátor informuje o výške majetku samosprávy po odpočítaní o záväzky (bankové úvery, dlhodobé záväzky a pod.) v pomere k jej bežným príjmom za predchádzajúci rok. Ukazovateľ zahrňuje údaje o výške neobežného majetku, finančných účtov, bankových úverov a výpomocí, úverov od Štátneho fondu rozvoja bývania ako aj záväzkov z predfinancovania projektov spolu hradených z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Čím je uvedená hodnota vyššia tým vyššia je hodnota majetku vo vzťahu k bežným príjmom.

V prípade mesta Senec má tento ukazovateľ v dlhšom časovom období klesajúci trend, čo znamená, že hodnota majetku mesta v pomere k bežným príjmom klesá. Hodnota čistého majetku samosprávy po odrátaní jej záväzkov bola počas sledovaného obdobia približne 3 až 4 krát väčšia ako bol objem jej bežných príjmov z predchádzajúceho roka..

1.1.1.4.2 AKTUÁLNY STAV A BUDÚCI VÝHĽAD HOSPODÁRENIA

Prehľad aktuálne schváleného rozpočtu na rok 2018 a výhľad do roku2020

Mesto Senec počíta v roku 2018 s vyrovnaním rozpočtom. Celkové príjmy sa odhadujú na úrovni 26 mil. Eur, pričom bežné príjmy tvoria viac ako 19 mil. Eur (t.j. 72,77 %), kapitálové príjmy činia viac ako 2 mil. Eur (cca 8 %) a príjmové finančné operácie 5,3 mil. Eur (cca 20,5 %). Objem bežných výdavkov sa rovná bežným príjmom, zatiaľ čo kapitálové výdavky prevyšujú kapitálové príjmy. Celková suma investičných výdavkov predstavuje 6,7 mil. Eur. Z uvedených údajov vyplýva, že v aktuálnom roku 2018 samospráva pokryje značnú časť svojich kapitálových výdavkov prostredníctvom financií z príjmových finančných operácií. V nadchádzajúcich rokoch 2019 a 2020 samospráva taktiež počíta s vyrovnanými rozpočtami, pričom bežné výdavky mierne rastú a kapitálové výdavky mierne klesajú. Prehľad rozpočtov na roky 2018-2020 poskytuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 17 Prehľad Programového rozpočtu mesta Senec na roky 2018, 2019 a 2020

	2018	2019	2020
Bežné príjmy spolu	19 766 887	18 910 842	19 776 806
Kapitálové príjmy spolu	2 056 500	1 062 468	780 000
Finančné operácie spolu – príjmové	5 338 551	3 126 447	2 066 947
Príjmy spolu	**27 161 938**	**23 099 757**	**22 623 753**
Bežné výdavky spolu	19 096 611	18 477 594	19 343 761
Kapitálové výdavky spolu	6 689 162	4 130 434	2 805 787
Finančné operácie spolu - výdavkové	1 376 165	491 729	474 205
Výdavky spolu	**27 161 938**	**23 099 757**	**22 623 753**

Zdroj: Rozpočet mesta Senec, MsÚ Senec
Pozn.: r. 2018 – schválený rozpočet po 2. Zmene (26.6.2018), r. 2019 a 2020 - návrh

Programový rozpočet na rok 2018 s výhľadom na roky 2019 a 2020

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad návrhov programových rozpočtov samosprávy na roky 2018 – 2020 za jednotlivé oddiely podľa klasifikácie COFOG (klasifikácia výdavkov verejnej správy). Najväčší objem prostriedkov je vyčlenených na oblasti vzdelávanie a všeobecné verejné služby. Na oblasť vzdelávanie samospráva vyčlenila viac ako polovicu financií z celkových výdavkov. Výdavky v tejto oblasti majú predovšetkým smerovať na zabezpečenie výkonov materských a základných škôl. Výdavky na všeobecné verejné služby zahŕňajú

predovšetkým výdavky na činnosť mestského úradu Na druhú stranu najmenej prostriedkov má smerovať do oblastí obrana a verejný poriadok a bezpečnosť.

Tabuľka 18 Prehľad navrhovaných výdavkov programového rozpočtu mesta Senec na roky 2018 – 2020, za jednotlivé rozpočtové oddiely podľa klasifikácie COFOG

Kód	*Rozpočtový oddiel*	2018	2019	2020
01	Všeobecné verejné služby	4 544 257	5 359 761	3 912 179
02	Obrana	450	21 725	22 942
03	Verejný poriadok a bezpečnosť	678 511	700 318	746 723
04	Ekonomická oblasť (Výstavba, cestná doprava, cestovný ruch)	1 361 851	1 287 298	1 915 736
05	Ochrana životného prostredia	2 207 989	1 371 997	1 372 997
06	Bývanie a občianska vybavenosť	1 334 266	1 245 462	1 254 557
08	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	1 265 785	1 401 122	1 501 121
09	Vzdelávanie	14 365 175	10 295 325	10 430 990
10	Sociálne zabezpečenie	1 403 654	1 416 749	1 466 508
	Výdavky spolu	***27 161 938***	***23 099 757***	***22 623 753***

Zdroj: Rozpočet mesta Senec, MsÚ Senec
Pozn.: r. 2018 – schválený rozpočet po 2. Zmene (26.6.2018), r. 2019 a 2020 – návrh